

Udskriftsdato: 12. april 2023

2016/1 LSF 42 (Gældende)

Forslag til Lov om Planklagenævnet

Ministerium: Erhvervs- og Vækstministeriet

Journalnummer: Erhvervs- og Vækstmin.,
Erhvervsstyrelsen, j.nr.

Forslag

til

Lov om Planklagenævnet

Kapitel 1

Planklagenævnets kompetence og uafhængighed

§ 1. Planklagenævnet er klageinstans for administrative afgørelser i det omfang, det fastsættes ved lov eller i henhold til lov.

Stk. 2. Nævnet er uafhængigt af instruktioner om den enkelte sags behandling og afgørelse.

Kapitel 2

Planklagenævnets sammensætning

§ 2. Planklagenævnet nedsættes af erhvervs- og vækstministeren. Planklagenævnets medlemmer skal have viden om og indsigt i fysisk planlægning og udpeges for en periode på op til 4 år ad gangen. Nævnet består af

- 1) en formand og en eller flere stedfortrædere for denne, der udpeges af erhvervs- og vækstministeren, jf. stk. 2,
- 2) et medlem, der udpeges af landsretternes præsidenter blandt retternes medlemmer, jf. stk. 3,
- 3) et medlem med viden om og erfaring med konkret fysisk planlægning, der udpeges af erhvervs- og vækstministeren,
- 4) to medlemmer med viden om og indsigt i vækst og erhvervsudvikling, der udpeges af erhvervs- og vækstministeren, jf. stk. 4,
- 5) et medlem med viden om og indsigt i kultur- og landskabsforhold, der udpeges af erhvervs- og vækstministeren, jf. stk. 5,
- 6) et medlem med viden om og indsigt i natur- og miljøforhold, der udpeges af erhvervs- og vækstministeren, jf. stk. 6, og
- 7) fire læge medlemmer, der udpeges af Folketinget.

Stk. 2. Nævnets formand og dennes stedfortrædere skal have bestået juridisk kandidateksamen. Erhvervs- og vækstministeren kan bestemme, at formanden kan bemyndige en medarbejder, der er knyttet til nævnet og har bestået juridisk kandidateksamen, til midlertidigt at fungere som stedfortræder for formanden.

Stk. 3. Landsretternes præsidenter udpeger en suppleant for medlemmet, der er omfattet af stk. 1, nr. 2. Folketinget udpeger en suppleant for hvert medlem, der er omfattet af stk. 1, nr. 7, erhvervs- og vækstministeren udpeger en suppleant for hvert medlem, der er omfattet af stk. 1, nr. 3-6. Suppleanterne udpeges samtidig med udpegningen af medlemmerne og kan deltage i behandlingen og afgørelsen af en sag, når medlemmet er forhindret i at deltage. I tilfælde af udtræden udpeges et nyt medlem eller en ny suppleant for den resterende del af perioden.

Stk. 4. Erhvervs- og vækstministeren udpeger nævnets medlemmer og suppleanter for disse, der er omfattet af stk. 1, nr. 4, i deres personlige egenskab efter indstilling fra Dansk Industri, Dansk Erhverv og Landbrug & Fødevarer. Dansk Industri, Dansk Erhverv og Landbrug & Fødevarer indstiller de to medlemmer og to suppleanter i forening.

Stk. 5. Erhvervs- og vækstministeren udpeger nævnets medlem og en suppleant for denne, der er omfattet af stk. 1, nr. 5, i dennes personlige egenskab efter indstilling fra Akademisk Arkitektforening, Landin-

spektørforeningen og Ingeniørforeningen IDA. Akademisk Arkitektforening, Landinspektørforeningen og Ingeniørforeningen IDA indstiller et medlem og en suppleant i forening.

Stk. 6. Erhvervs- og vækstministeren udpeger nævnets medlem og en suppleant for denne, der er omfattet af stk. 1, nr. 6, i dennes personlige egenskab efter indstilling fra Danmarks Naturfredningsforening.

Stk. 7. Medlemmerne må ikke modtage eller søge instrukser fra nogen under udførelsen af deres opgaver i nævnet.

Kapitel 3

Planklagenævnets sagsbehandling

§ 3. Sagsbehandlingen ved klagenævnet er skriftlig. Hvor særlige grunde taler derfor, kan formanden dog bestemme, at mundtlig forhandling skal finde sted.

Stk. 2. Er en klage uegnet til at danne grundlag for sagens behandling, kan Planklagenævnet afvise klagen.

Stk. 3. Planklagenævnets afgørelser kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed.

Stk. 4. Planklagenævnets afgørelser kan indbringes for domstolene senest 6 måneder efter, at nævnets afgørelse er truffet, medmindre andet følger af den lovgivning, som afgørelsen er truffet efter.

§ 4. Formanden eller en stedfortræder for denne kan på nævnets vegne træffe afgørelse i sager, der ikke indeholder spørgsmål af større eller principiel betydning, og i sager, hvis afgørelse alene beror på en retlig vurdering.

Stk. 2. I sager, der ikke kan afgøres af formanden eller en stedfortræder for denne alene, jf. stk. 1, skal Planklagenævnet være fuldtalligt, og nævnet træffer afgørelser ved almindeligt stemmeflertal på et møde eller ved skriftlig behandling. I tilfælde af stemmelighed er formandens stemme i den enkelte sag udslagsgivende.

§ 5. Planklagenævnet kan tillade en tredjemand og en offentlig myndighed, der har en retlig interesse i udfaldet af en sag, at indtræde i sagen til støtte for klageren eller den indklagede myndighed.

§ 6. Erhvervs- og vækstministeren kan fastsætte nærmere regler om, at visse tilladelser ikke må udnyttes før klagefristens udløb.

§ 7. En klage har ikke opsættende virkning, medmindre dette er fastsat i eller i henhold til anden lovgivning, jf. dog stk. 2 og 3.

Stk. 2. Erhvervs- og vækstministeren kan fastsætte nærmere regler om, at rettidig klage i nærmere bestemte tilfælde har opsættende virkning, medmindre Planklagenævnet bestemmer andet.

Stk. 3. Hvor særlige grunde taler derfor, kan Planklagenævnet bestemme, at en klage tillægges opsættende virkning.

§ 8. For behandling af klager, der indbringes for nævnet, herunder anmodninger om genoptagelse, jf. dog stk. 3, betaler klager et gebyr på 900 kr. for privatpersoner og 1.800 kr. for virksomheder og organisationer (2016-niveau). Betales gebyret ikke inden for en af formanden i meddelelse til klager fastsat frist, afvises klagen.

Stk. 2. Det i stk. 1, nævnte gebyr reguleres den 1. januar hvert år efter den af Finansministeriet fastsatte sats for det generelle pris- og lønindeks som løbende offentliggjort i forslag til finanslov med virkning for klager, der modtages i nævnet fra og med den 1. februar 2017. Det regulerede beløb afrundes til nærmeste kronebeløb, der kan deles med 100. Nævnet offentliggør størrelsen af klagegebyret på nævnets hjemmeside.

Stk. 3. Erhvervs- og vækstministeren kan, uanset stk. 1, fastsætte regler om, at visse sager er gebyrfrie, om den praktiske fremgangsmåde for betaling af gebyrer, herunder om elektronisk overførsel eller giroindbetaling, og regler om tilbagebetaling af gebyr, herunder om, at nævnet helt eller delvist kan

tilbagebetale gebyret til klageren, hvis klageren får helt eller delvist medhold i nævnet, eller klagen trækkes tilbage.

Stk. 4. Afvises en klage fra realitetsbehandling, tilbagebetales gebyret.

§ 9. Erhvervs- og vækstministeren fastsætter nærmere regler for Planklagenævnets administration og virksomhed, herunder regler om frister for indgivelse af klage, frister og proces for parternes afgivelse af bemærkninger, om sagsoplysning og – behandling og obligatorisk brug af digitale selvbetjeningsløsninger.

§ 10. Planklagenævnet fastsætter selv sin forretningsorden.

Stk. 2. Planklagenævnet sekretariatsbetjenes af Nævnenes Hus.

Kapitel 4

Regler om digital kommunikation

§ 11. Erhvervs- og vækstministeren kan fastsætte regler om, at skriftlig kommunikation til og fra Planklagenævnet skal foregå digitalt.

Stk. 2. Erhvervs- og vækstministeren kan fastsætte nærmere regler om digital kommunikation, herunder om anvendelse af bestemte it-systemer, særlige digitale formater og digital signatur.

Stk. 3. En digital meddelelse anses for at være kommet frem, når den er tilgængelig for adressaten for meddelelsen.

§ 12. Erhvervs- og vækstministeren kan fastsætte regler om, at Planklagenævnet kan udstede afgørelser og andre dokumenter uden underskrift, med maskinelt eller på tilsvarende måde gengivet underskrift eller under anvendelse af en teknik, der sikrer entydig identifikation af den, som har udstedt afgørelsen eller dokumentet. Sådanne afgørelser og dokumenter sidestilles med afgørelser og dokumenter med personlig underskrift.

Stk. 2. Erhvervs- og vækstministeren kan fastsætte regler om, at afgørelser og andre dokumenter, der udelukkende er truffet eller udstedt på grundlag af elektronisk databehandling, kan udstedes alene med angivelse af Planklagenævnet som afsender.

§ 13. Hvor det efter lovgivningen er krævet, at et dokument, som er udstedt af andre end Planklagenævnet, skal være underskrevet, kan dette krav opfyldes ved anvendelse af en teknik, der sikrer entydig identifikation af den, som har udstedt dokumentet, jf. dog stk. 2. Sådanne dokumenter sidestilles med dokumenter med personlig underskrift.

Stk. 2. Erhvervs- og vækstministeren kan fastsætte nærmere regler om fravigelse af underskriftskrav. Det kan herunder bestemmes, at krav om personlig underskrift ikke kan fraviges for visse typer af dokumenter.

Kapitel 5

Ikrafttræden og ændringer i anden lovgivning m.v.

§ 14. Loven træder i kraft 1. februar 2017.

Stk. 2. Klager, der er indgivet før tidspunktet for lovens ikrafttræden, men som ikke er færdigbehandlet på tidspunktet for lovens ikrafttræden, behandles efter reglerne i denne lov.

§ 15. I lov om planlægning, jf. lovbekendtgørelse nr. 1529 af 23. november 2015, som senest ændret ved § 25 i lov nr. 615 af 8. juni 2016, foretages følgende ændringer:

1. I § 35, *stk. 7* og i *stk. 9*, ændres »bestemmelserne i §§ 59 og 60« til: »kredsen af klageberettigede efter § 59 og om regler for indgivelse og behandling af klage«.

2. § 58 affattes således:

»§ 58. Til Planklagenævnet kan påklages:

- 1) Kommunalbestyrelsens afgørelser efter § 35, stk. 1, jf. dog § 5, stk. 4.
- 2) Kommunalbestyrelsens afgørelser efter § 47, stk. 1.
- 3) Kommunalbestyrelsens afgørelser om andre forhold, der er omfattet af denne lov og regler udstedt i medfør af loven, for så vidt angår retlige spørgsmål.

Stk. 2. Erhvervs- og vækstministeren kan fastsætte nærmere regler om klageadgangen, herunder om frister for indgivelse af klage, frister og proces for parternes afgivelse af bemærkninger, om nævnets sagsoplysning og -behandling, obligatorisk brug af digitale selvbetjeningsløsninger samt regler om, at klagerne skal betale et gebyr for at få behandlet en klage.«

§ 16. I lov om sommerhuse og camping m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 949 af 3. juli 2013, som ændret ved § 21 i lov nr. 86 af 28. januar 2014, foretages følgende ændringer:

1. I § 10 d, stk. 2, indsættes efter »ikke«: », eller kun for så vidt angår retlige spørgsmål,«

2. § 10 e affattes således:

»§ 10 e. Afgørelser truffet efter lovens §§ 2 og 8 af erhvervs- og vækstministeren eller afgørelser truffet efter bemyndigelse af en kommunalbestyrelse, jf. § 2, stk. 2, kan påklages til Planklagenævnet.

Stk. 2. Klageberettiget er

- 1) adressaten for afgørelsen,
- 2) offentlige myndigheder og
- 3) enhver med individuel væsentlig interesse i afgørelsen.

Stk. 3. Erhvervs- og vækstministeren fastsætter nærmere regler om klageadgangen, herunder om frister for indgivelse af klage, frister og proces for parternes afgivelse af bemærkninger, om nævnets sagsoplysning og -behandling, obligatorisk brug af digitale selvbetjeningsløsninger samt regler om, at klagerne skal betale et gebyr for at få behandlet en klage.«

§ 17. I lov om kolonihaver, jf. lov nr. 790 af 21. juni 2007, som ændret senest ved § 20 i lov nr. 86 af 28. januar 2014, foretages følgende ændringer:

1. § 9 affattes således:

»§ 9. Kommunalbestyrelsens afgørelser efter § 4 kan påklages til Planklagenævnet.«

2. § 10, stk. 1, affattes således:

»§ 10. Klageberettiget efter § 9 er erhvervs- og vækstministeren og i øvrigt enhver med retlig interesse i sagens udfald.«

3. § 11 affattes således:

»§ 11. Erhvervs- og vækstministeren fastsætter nærmere regler om klageadgangen, herunder om frister for indgivelse af klage, frister og proces for parternes afgivelse af bemærkninger, om nævnets sagsoplysning og -behandling, obligatorisk brug af digitale selvbetjeningsløsninger samt regler om, at klagerne skal betale et gebyr for at få behandlet en klage.«

§ 18. I lov om etablering og fælles udnyttelse af master til radiokommunikationsformål m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 681 af 23. juni 2004, som ændret ved § 35 i lov nr. 542 af 24. juni 2005, § 26 i lov nr. 484 af 11. maj 2010 og § 26 i lov nr. 1231 af 18. december 2012, foretages følgende ændringer:

1. Overalt i loven ændres »Natur- og Miljøklagenævnet« til: »Planklagenævnet«.

§ 19. Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

Indholdsfortegnelse

1. Lovforslagets formål, baggrund og hovedindhold
2. Etableringen af Planklagenævnet
  - 2.1. Gældende ret på området
  - 2.2. Den foreslåede ordning
    - 2.2.1. Planklagenævnets uafhængighed
    - 2.2.2. Planklagenævnets sammensætning
    - 2.2.3. Planklagenævnets sagsbehandling
3. De økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige
4. De økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v.
5. De administrative konsekvenser for borgerne
6. De miljømæssige konsekvenser
7. Forholdet til EU-retten
8. Hørte myndigheder og organisationer m.v.
9. Sammenfattende skema

1. Lovforslagets formål, baggrund og hovedindhold

Regeringen har den 9. juni 2016 indgået den politiske aftale med Socialdemokraterne, Dansk Folkeparti og Det Konservative Folkeparti *Danmark i bedre balance – Bedre rammer for kommuner, borgere og virksomheder i hele landet*. Som led heri er det aftalt, at der skal etableres et selvstændigt klagenævn på planområdet.

Moderniseringen af planloven indebærer et behov for et nyt klagesystem på planområdet. Klagesystemet skal afspejle en bedre balance mellem hensynet til vækst og udvikling over for hensynet til natur og miljø. Derfor nedlægges det nuværende Natur- og Miljøklagenævn (ved særskilt lovforslag), og der etableres et nyt klagenævn på planområdet med et selvstændigt fagligt miljø omkring fysisk planlægning. Det nye planklagenævn vil blive sammensat af faglige eksperter, relevante organisationer og lægmænd.

Lovforslaget etablerer Planklagenævnet og fastlægger rammerne for Planklagenævnets virke og sammensætning. Planklagenævnet er et nyt selvstændigt klagenævn, der skal træffe afgørelser på planområdet i henhold til planloven m.v. Klagenævnets sammensætning skal afspejle hovedhensynene i planloven.

Planklagenævnet sammensættes af faglige eksperter, relevante organisationer og lægmænd. Nævnet etableres med medlemmer, der foruden generelle juridiske kompetencer har konkret viden og indsigt i henholdsvis planforhold, vækst og udviklingsmuligheder, landskabs- og kulturforhold samt miljø- og naturforhold.

Lovforslaget indeholder desuden konsekvensændringer i anden lovgivning, som den nye lov giver anledning til. Det omfatter ændringer i lov om planlægning, lov om sommerhuse og camping m.v., lov om kolonihaver og lov om etablering og fælles udnyttelse af master til radiokommunikationsformål m.v., jf. forslagets §§ 15-18.

2. Etableringen af Planklagenævnet

2.1. Gældende ret

Klager over afgørelser efter planloven behandles i dag af Natur- og Miljøklagenævnet, jf. planlovens § 58.

Natur- og Miljøklagenævnet har på planområdet kompetence til at foretage en fuldstændig efterprøvelse (efterprøvelse af både retlige og skønsmæssige spørgsmål) af sager om landzonetilladelser og ekspropriationssager. I alle andre sager er prøvelsen begrænset til at angå retlige spørgsmål.

Natur- og Miljøklagenævnet kan have forskellig sammensætning afhængigt af, hvilken type sag, nævnet skal tage stilling til, jf. §§ 5-7 i lov om Natur- og Miljøklagenævnet. Ved behandling af sager på miljøområdet har nævnet en sagkyndig sammensætning, og ved behandling af sager på planområdet har nævnet en læg sammensætning.

Natur- og Miljøklagenævnet har således ved behandling af klager efter planloven en læg sammensætning bestående af formanden eller en stedfortræder for denne, to højesteretsdommere og syv læge medlemmer, der udpeges af Folketinget. De læge medlemmer repræsenterer almene og samfundsmæssige synspunkter - og skal dermed sikre, at disse hensyn indgår i afvejningen i sager, hvor nævnet kan efterprøve kommunens skøn.

Sager, der ikke indeholder spørgsmål af større eller principiel betydning, og sager, hvis afgørelse alene beror på en juridisk vurdering, kan dog afgøres af formanden alene, jf. § 9 i lov om Natur- og Miljøklagenævnet. I dag afgør formanden på den baggrund hovedparten af plansagerne alene, idet langt de fleste sager enten alene angår retlige spørgsmål eller ikke indeholder spørgsmål af større eller principiel betydning.

Erhvervs- og vækstministeren og enhver med retlig interesse i sagens udfald er klageberettiget i forhold til afgørelser efter planloven. Derudover er landsdækkende foreninger og organisationer, der har beskyttelse af natur og miljø til hovedformål, tillagt klageret (dog ikke i ekspropriationssager).

2.2. Den foreslåede ordning

Med moderniseringen af planloven følger et behov for et nyt klagenævn på planområdet. Klagenævnets sammensætning skal afspejle en bedre balance mellem hensynet til vækst og udvikling over for hensynet til natur- og miljø. Det foreslås derfor, at der etableres et nyt klagenævn på planområdet med et selvstændigt fagligt miljø omkring planklager.

2.2.1. Planklagenævnets uafhængighed

Planklagenævnet skal være uafhængigt, hvilket underbygges med nævnets foreslåede sammensætning. Planklagenævnet skal således være uafhængigt i relation til behandling og afgørelse af de indbragte sager og skal i den forbindelse blandt andet leve op til EU-rettens (Århuskonventionens) regler om adgang til klage og domstolsprøvelse på miljøområdet, jf. nærmere herom under pkt. 8 om forholdet til EU-retten.

Planklagenævnet skal være uafhængigt i forhold til behandling af den enkelte sag og afgørelsen af denne. Det betyder navnlig, at nævnsmedlemmerne skal være (funktionelt) uafhængige af enhver anden myndighed og privat organisation. Det gælder såvel nævnet, formanden som særligt udpegede stedfortrædere for denne.

EU-retten (Århuskonventionen) udelukker ikke, at nævnet og formanden samt dennes stedfortrædere inden for disse rammer kan få praktisk bistand, herunder lade sig sekretariatsbetjene af medarbejdere i Nævnenes Hus, der ikke er ansat i nævnet, samt udnytte fælles faciliteter såsom IT mv. i Nævnenes Hus.

2.2.2. Planklagenævnets sammensætning

Planklagenævnet skal behandle sager på planområdet, men ikke de øvrige sager, der i dag behandles af Natur- og Miljøklagenævnet. Det foreslås derfor, at Planklagenævnet skal nedsættes med et styrket fokus på planfaglighed og anden faglighed, der er særlig relevant for afgørelsen af sager på planområdet. Hele Planklagenævnet skal have viden om og indsigt i fysisk planlægning.

For at sikre et funktionsdygtigt og fagligt solidt nævn, foreslås det, at Planklagenævnet skal bestå af i alt følgende 11 medlemmer: En juridisk formand, et juridisk medlem, et medlem med erfaring og indsigt i konkret fysisk planlægning, to medlemmer med viden om og indsigt i vækst og erhvervsudvikling, et medlem med viden om og indsigt i kultur- og landskabsforhold, et medlem med viden om og indsigt i natur- og miljøforhold og fire læge medlemmer. Planklagenævnet bliver et stående nævn med faste medlemmer og suppleanter for disse, der udpeges for en periode på op til 4 år.

Sammensætningen uddybes nærmere i det følgende.

Det foreslås, at Planklagenævnet skal have en juridisk formand, idet nævnet skal efterprøve retlige spørgsmål vedr. planloven. Formanden skal derfor have bestået juridisk kandidateksamen.

Formanden kan, på samme vis som formanden i Natur- og Miljøklagenævnet i dag, overlade sager og spørgsmål omfattet af formandskompetencen til en eller flere stedfortrædere. Stedfortræderne skal på samme vis som formanden have bestået juridisk kandidateksamen og skal generelt være egnede til at træde i stedet for formanden. Stedfortræderne kan for eksempel være chefer i sekretariatet i Nævnene Hus.

Formanden og dennes stedfortrædere udpeges af erhvervs- og vækstministeren.

Da nævnet skal træffe afgørelser af retlig karakter på baggrund af planloven, er det vigtigt, at nævnet, på samme vis som Natur- og Miljøklagenævnet, har en juridisk kerne. Det foreslås, at det juridiske medlem skal være landsdommer. Afgørelsernes juridiske legitimitet underbygges dermed. Det juridiske medlem udpeges af landsretternes præsidenter.

Det foreslås, at Planklagenævnet, på samme vis som det eksisterende Natur- og Miljøklagenævn, også skal bestå af et antal læge medlemmer, der udpeges af Folketinget og dermed repræsenterer almindelige samfundsmæssige hensyn. Det vurderes dog, at der bør være færre læge medlemmer i Planklagenævnet end i det eksisterende Natur- og Miljøklagenævn, og at antallet af læge medlemmer skal kombineres med et antal sagkyndige medlemmer for at styrke nævnets faglighed.

Planklagenævnets sagkyndige medlemmer skal underbygge et styrket fokus på saglighed og objektivitet. Der vil med det selvstændige nævn, der kun skal behandle sager på planområdet, være mulighed for at fokusere skarpt på planområdet og løbende styrke nævnets planfaglighed. Det skal være med til at sikre, at sagerne belyses af saglige forhold, og at de hensyn, som planloven har til formål at varetage, inddrages i nævnets afgørelser.

Dette foreslås opfyldt ved, at erhvervs- og vækstministeren - udover de juridiske og læge medlemmer - beskikker et medlem med viden om og erfaring med konkret fysisk planlægning, to medlemmer med viden om og indsigt i vækst og erhvervsudvikling (efter indstilling fra interesseorganisationer, der repræsenterer hensynet til vækst og erhvervsudvikling), et medlem med viden om og indsigt i kultur- og landskabsforhold (efter indstilling fra interesseorganisationer, der repræsenterer hensynet til kultur-, landskabsforhold) og et medlem med viden om og indsigt i natur- og miljøforhold (efter indstilling fra interesseorganisationer, der repræsenterer hensynet til natur- og miljøforhold).

Det foreslås, at de sagkyndige medlemmer udpeges i kraft af deres personlige egenskaber og kompetencer og ikke i kraft af deres ansættelsesforhold eller særinteresser. Medlemmerne skal således ikke repræsentere virksomheder, organisationer eller lignende. Det foreslås endvidere, at medlemmerne skal have en særlig viden om og indsigt i henholdsvis vækst og erhvervsudvikling, kultur- og landskabsforhold

samt natur- og miljøforhold. Medlemmerne kan ikke være politikere eller personer med nær tilknytning til politiske partier, herunder sekretariatsmedarbejdere for partierne, særlige rådgivere m.v.

De sagkyndige medlemmer skal udpeges i kraft af deres personlige kompetencer og ikke i kraft af deres ansættelsesforhold/særinteresser for at sikre nævnets uafhængighed. De sagkyndige medlemmer skal således sikre belysning af saglige forhold i nævnets afgørelser og inddragelse af de hensyn, som planloven har til formål at varetage. Det er derfor en klar forudsætning, at organisationerne ikke indstiller medlemmer til nævnet, der er centralt placeret i egne organisationer eller organer. Hvis der indstilles sådanne medlemmer, kan erhvervs- og vækstministeren afvise at udpege dem. Ved centralt placerede personer forstås fx medlemmer af direktionen, bestyrelsesmedlemmer, formænd og andre ledende medarbejdere i egne organisationer eller dertil knyttede organer, herunder foreninger, råd, kredse og udvalg m.v. Således vil fx en kredsformand for en kreds tilknyttet en indstillingsberettiget organisation ikke kunne indstilles som medlem af nævnet.

Det foreslås, at der samtidigt med udpegningen af medlemmer, udpeges en suppleant for hvert medlem. Suppleanten kan deltage i behandlingen og afgørelsen af en sag, når medlemmet er forhindret i at deltage.

2.2.3. Planklagenævnets sagsbehandling

Planklagenævnet vil udgøre en del af den almindelige forvaltning og bliver omfattet af de almindelige forvaltningsretlige regler og retsgrundsætninger.

Planklagenævnets formand eller en stedfortræder for denne foreslås tillagt kompetence til på nævnets vegne at træffe afgørelser i sager, der ikke indeholder spørgsmål af større eller principiel betydning, og i sager, der alene angår retlige spørgsmål. Formandens kompetence svarer således til den kompetence, som den nuværende formand for Natur- og Miljøklagenævnet har i dag på planområdet, og det er dermed hensigten, at formanden på samme vis som formanden i Natur- og Miljøklagenævnet skal kunne afgøre hovedparten af plansagerne alene, idet langt de fleste sager enten alene angår retlige spørgsmål eller ikke indeholder spørgsmål af større eller principiel betydning.

Formanden kan desuden på samme vis som formanden i Natur- og Miljøklagenævnet i dag overlade sager og spørgsmål omfattet af formandskompetencen til sine stedfortrædere.

Klager, der indbringes for Planklagenævnet, og som ikke er omfattet af formandens kompetence til at afgøre sagen alene, skal som udgangspunkt afgøres af det samlede nævn på et møde eller ved skriftlig behandling. Det vil sige, at Planklagenævnet i disse sager skal bestå af alle 11 medlemmer (formanden eller en stedfortræder for denne, en landsdommer, fire læge medlemmer og de fem sagkyndige medlemmer), i det suppleanterne kan indtræde i stedet, når medlemmer er forhindret i at deltage.

Planklagenævnet foreslås at blive sekretariatsbetjent af Nævnenes Hus. Planklagenævnet foreslås således placeret sammen med en række andre statslige klagenævn, bl.a. det nye Miljø- og Fødevarerklagenævnet, som også foreslås oprettet, i Nævnenes Hus. Hensigten med etableringen af Nævnenes Hus er at skabe en indgang for klagesager og et stærkt fagligt juridisk miljø, der kan bidrage til en bedre og mere effektiv sagsbehandling i de forskellige nævn, herunder i situationer, hvor der klages over flere forskellige afgørelser hos forskellige nævn. Det foreslås, at erhvervs- og vækstministeren skal fastsætte nærmere regler af mere praktisk karakter om Planklagenævnets sagsbehandling og arbejde.

Det fremgår af aftalen om Danmark i bedre balance fra juni 2016, at det er et mål, at den gennemsnitlige sagsbehandlingstid på sigt kan nedbringes og varigt være under 6 måneder.

3. De økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige

Planklagenævnet erstatter den del af det eksisterende Natur- og Miljøklagenævnet, der behandler klager efter planloven. Ved nedlæggelsen af Natur- og Miljøklagenævnet overtager Planklagenævnet derfor den

del af Natur- og Miljøklagenævnets opgaver, bevilling, udgifter og indtægter, der vedrører behandling af klager på planområdet.

Lovforslaget indebærer, at der fortsat skal betales gebyr for nævnets behandling af klager på planområdet. Klagegebyret er 900 kr. for privatpersoner og 1800 kr. for organisationer og virksomheder (2016-niveau).

Det nuværende klagegebyr for behandling af klager på planområdet i Natur- og Miljøklagenævnet er 500 kr. Det højere klagegebyr vil dermed dække en større andel af de gennemsnitlige udgifter til klagebehandlingen, der i gennemsnit udgør 30.000 kr. pr. klagesag. Det er hensigten, at ministeren fastsætter regler, der viderefører den gældende ordning, hvorefter klager over fx ekspropriation er gebyrfrie jf. § 18, stk. 4, i lov om Natur- og Miljøklagenævnet, ligesom gebyret vil blive tilbagebetalt, hvis klager får helt eller delvist medhold i sin klage, jf. gebyrbekendtgørelsens § 2. De samlede årlige merindtægter for det offentlige vurderes at blive i størrelsesordenen 0,34 mio. kr. Det vurderes, at gebyrerne samlet set vil udgøre ca. 640.000 kr. om året.

Lovudkastet forventes ikke derudover at have administrative og økonomiske konsekvenser for det offentlige. Det forventes dog, at etableringen af nævnet på sigt vil have positive økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige.

4. De økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v.

Klagere vil som hidtil skulle betale klagegebyr for behandlingen af klager på planområdet. Klagegebyret, der i dag er på 500 kr., vil med lovforslaget være 1800 kr. for organisationer og virksomheder (2016-niveau). Det højere klagegebyr vil dermed dække en større andel af de gennemsnitlige udgifter til klagebehandlingen, der i gennemsnit udgør 30.000 kr. pr. klagesag. Der vil ikke blive ændret ved de nugældende regler om, at klager over fx ekspropriation er gebyrfrie, ligesom gebyret vil blive tilbagebetalt, hvis klager får helt eller delvist medhold i sin klage.

De årlige erhvervsøkonomiske konsekvenser vurderes at blive i størrelsesordenen 0,15 mio. kr. Det vurderes, at gebyrerne for erhvervslivet samlet set vil udgøre ca. 210.000 kr. om året.

5. De økonomiske og administrative konsekvenser for borgere

Klagere vil som hidtil skulle betale klagegebyr for behandlingen af klager på planområdet. Klagegebyret, der i dag er på 500 kr., vil med lovforslaget være 900 kr. for privatpersoner (2016-niveau). Det højere klagegebyr vil dermed dække en større andel af de gennemsnitlige udgifter til klagebehandlingen, der i gennemsnit udgør 30.000 kr. pr. klagesag. Der vil ikke blive ændret ved de nugældende regler om, at klager over fx ekspropriation er gebyrfrie, ligesom gebyret vil blive tilbagebetalt, hvis klager får helt eller delvist medhold i sin klage.

De årlige økonomiske konsekvenser for borgerne vurderes at blive i størrelsesordenen 0,19 mio. kr. Det vurderes, at gebyrerne for borgerne samlet set vil udgøre ca. 430.000 kr. om året.

I relation til borgernes retssikkerhed foreslås det i lighed med gældende ret, at Planklagenævnets afgørelser ikke kan indbringes for anden administrativ myndighed.

6. De miljømæssige konsekvenser

Lovforslaget har ikke miljømæssige konsekvenser.

7. Forholdet til EU-retten

Planklagenævnet etableres i overensstemmelse med EU-retten, herunder Århuskonventionen. Århuskonventionen er en international konvention om adgang til oplysninger, offentlig deltagelse i beslutningsprocesser samt adgang til klage og domstolsprøvelse på miljøområdet. Den blev vedtaget i 1998 og trådte i kraft i 2001. Danmark har ratificeret konventionen, og EU tiltrådte konventionen i 2005.

Til gennemførelse af Århuskonventionens artikel 9, stk. 2 og 4, er det i artikel 25 i direktiv 2010/75/EU om industrielle emissioner (om integreret forebyggelse og bekæmpelse af forurening) og artikel 11 i direktiv 2011/92/EU, som ændret ved direktiv 2014/52/EU, fastlagt, at der skal være adgang til at indbringe afgørelser efter de to direktiver til prøvelse ved en domstol eller ved et andet uafhængigt og upartisk ved lov nedsat organ, og at disse procedurer skal være fair, rimelige, betimelige og ikke uoverkommeligt dyre. Disse bestemmelser er på planområdet i dag gennemført ved den lovbestemte klageadgang til Natur- og Miljøklagenævnet.

Tilsvarende er klageadgang til Planklagenævnet en del af gennemførelsen af reglerne om prøvelse af afgørelser om adgang til miljøoplysninger i artikel 6, stk. 1, i direktiv 2003/4/EF om offentlig adgang til miljøoplysninger, som gennemfører dele af artikel 9, stk. 1, i Århuskonventionen.

Direktivets artikel 6, stk. 1, foreskriver bl.a., at proceduren skal være hurtig og enten billig eller helt gratis. Planklagenævnet lever på linje med Natur- og Miljøklagenævnet op til kravene i konventionen og direktivet. Det bemærkes i den forbindelse, at der ikke foreslås indført gebyr på klager over afslag på aktindsigt m.v.

Århuskonventionen såvel som EU-krav vedrørende klageinstanser skal således overholdes af Planklagenævnet, både rent organisationsmæssigt og i nævnets konkrete afgørelsesvirksomhed. Det vurderes samlet set, at etableringen af Planklagenævnet opfylder både Århuskonventionen og de EU-retlige krav til klageorganets uafhængighed.

Det foreslåede differentierede klagegebyr for plansager på 900 kr. for privatpersoner og 1800 kr. for organisationer og virksomheder er baseret på en vurdering af praksis i den såkaldte Compliance komité under UNECE, der fastlægger den nærmere fortolkning af Århuskonventionen.

Forslaget indeholder herudover ingen EU-retlige aspekter.

8. Hørte myndigheder og organisationer m.v.

Et udkast til lovforslaget har i perioden fra den 19. august 2016 til den 16. september 2016 været sendt i høring hos følgende myndigheder og organisationer mv.:

Danske Regioner, Kommunernes Landsforening, 3F – Fagligt Fælles Forbund, 92-gruppen, Advokatfirmaet Henning Moritzen, Advokatrådet/Advokatsamfundet, Affald Danmark, Akademikernes Centralorganisation, Akademirådet, Akademiet for de tekniske videnskaber, Andelsboligforeningernes Fællesrepræsentation, Akademisk Arkitektforening, Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, Antenne-, Satellit- og Kabel-tv-branchens Fællesorganisation (ASK), Asfaltindustrien, ATV – Akademiet for de Tekniske Videnskaber, Batteriforeningen, Bekæmpelsesmiddelrådets medlemmer, Benzinformandernes Fælles repræsentation, Biokemisk Forening ved Vivian Dyrup Juhl, BL – Danmarks almene Boliger, Boxer TV ApS, Branchen Forbruger-Elektronik (BFE), Branchearbejdsmiljørådet Jord til Bord, Brancheforeningen SPT, Bryggerforeningen, By & Havn, BYFO – Foreningen for ejere af private fredede ejendomme i Danmark, Bygherreforeningen, Byggeskadefonden, Byggesocietetet, Bygningskultur Danmark, Bæredygtigt Landbrug, Canal Digital Danmark A/S, Campingrådet, Centralorganisationen af industriansatte i Danmark (CO-industri), Centralorganisationernes Fællesudvalg (CFU), Coop Danmark, DAKOFA (Dansk Kompetencecenter for Affald), Danmarks Apotekerforening, Danmarks Cykel Union, Danmarks Fiskeriforening, Danmarks Frie AutoCampere, Danmarks Idrætsforbund, Danmarks Jægerforbund, Danmarks Naturfredningsforening, Danmarks Rederiforening, Danmarks Sportsfiskerforbund, Danmarks Vindmølleforening, Dansk Akvakultur, Dansk Arbejdsgiverforening, Dansk Autogenbrug, Dansk Automobil Sports Union (DASU), Dansk Bilbrancheråd, Dansk Blindesamfund, Dansk Botanisk forening, Dansk Byggeri, Dansk Bygningsinspektørforening, Dansk Byplanlaboratorium, Dansk Camping Union, Dansk Cyklistforbund, Dansk Detail, Dansk Ejendomsmæglerforening, Dansk Energi, Dansk Energi Brancheforening, Dansk Entomologisk Forening, Dansk Erhverv, Dansk ErhvervsFremme, Dansk Fjernvarme, Dansk Fåreavl,

Dansk Gartneri, Dansk Industri, Dansk Journalistforbund, Dansk Kano- og Kajak Forbund, Dansk Juletræsdyrkerforening, Dansk Jægerforbund, Dansk Landboungdom, Dansk Landbrugsrådgivning (DLBR), Dansk Land- og Strandjagt, Dansk Landskabsarkitektforening, Dansk Magisterforening, Dansk Metal, Dansk Mode og Textil, Dansk Navigatørforening, Dansk Ornitologisk Forening, Dansk Pelsdyravlerforening, Dansk Planteværn, Dansk producentansvarssystem (DPA-System), Dansk Retspolitisk Forening, Dansk Sejlunion, Dansk skovforening, Dansk Solvarme Forening, Dansk Sportsdykker Forbund, Dansk Supermarked I/S, Dansk Standard, Dansk Transport og Logistik, Dansk Vand- og Spildevandsforening, Dansk Vandrelaug, Danske Advokater, Danske Anlægsgartnere, Danske Arkitektvirksomheder, Danske Dagblades Forening, Danske Designere, Danske Døves Landsforbund, Danske Handicaporganisationer, Danske Havne, Danske Maritime, Danske Maskinstationer og Entreprenører, Danske Mediers, Danske Overfladebehandlere, Danske Revisorer, Danske Råstoffer, Danske Specialmedier, Danske Speditører, Danske Svineproducenter, Danske Udlejere, DCE – Nationalt Center for Miljø og Energi, De Danske Skytteforeninger, De Samvirkende Købmænd, DELTA, Den Danske Dyrlægeforening, Den Danske Landinspektørforening, Den Danske Nationalkomité for Geologi, Det Centrale Handicapråd, Det Danske Fjerkræråd, Det Nationale Institut for Kommuners og Regioners Analyse og Forskning – KOORA, Det Ny Public Serviceråd, Det Økologiske Råd, Det Økonomiske Råd, DHI, Dk4, DONG Energy, DR, att. : DR Jura, Politik og Strategi, Dyrenes Beskyttelse, EHS Foreningen af el-overfølsomme, Ejendomsforeningen Danmark, Elretur, Energinet.dk, Energi- og Olieforum.dk, EnviNa, Erhvervslejernes Landsorganisation og Storkøbenhavns Erhvervslejer Forening, FAB – Foreningen af byplanlæggere, Feriehusudlejernes Brancheforening, Ferskvandsfiskeriforeningen, Finansrådet, Forbrugerrådet, Forbundet arkitekter og designere, FORCE Technology, Foreningen Bevaringsværdige Bygninger, Foreningen af Bæredygtige Byer og Bygninger, Foreningen af Danske Biologer, Foreningen af Danske Brøndborere, Foreningen af Danske Interaktive medier (FDIM), Foreningen af Danske Kraftvarmeværker, Foreningen af Danske Privathavne, Foreningen af Forlystelsesparker i Danmark, Foreningen af Fredningsnævnsformænd i Danmark og disses suppleanter, Foreningen af Lystbådehavne i Danmark, Foreningen af Miljø-, plan- og naturmedarbejdere i det offentlige (EnviNa), Foreningen af Rådgivende Ingeniører, Foreningen for Dansk Internet Handel, Foreningen Vandværker i Danmark, Foreningen Digitale Publicister, Foreningen for Danmarks Fiskemel- og Fiskeolieindustri, Foreningen Ugeaviserne, Forsikring og Pension, Friluftsrådet, Fritidshusejernes Landsforening, FTVS – fællesrådet for tv-sendesamvirker i Danmark, GI – Genvindingsindustrien, Godkendt Teknologisk Service – GTS, Gold FM/Klassisk FM ApS, Green Network, Greenpeace Danmark, Grønne Familier, Hedeselskabet, HK Handel, HK Danmark, HK-Kommunal, HK-Kommunal Miljøudvalg, HOFOR, HORESTA, Høreforeningen, Håndværksrådet, Ingeniørforeningen IDA, Institut for Center Planlægning, ICP A/S, International Transport Danmark (ITD), I/S DIGI-TV, ITEK, Kalk- og Teglværksforeningen, Kanal Hovedstaden, Kanal 23, Kolonihaveforbundet, Kommunalteknisk Chef-forening, Kommunekemi A/S, Kyst, Land & Fjord, Københavns Kommune – Center for byudvikling, Landbrug & Fødevarer, LandBoUngdom, Landdistrikternes Fællesråd, Landsbyrådet, Landsforeningen af Danske Mælkeproducenter, Landsforeningen for Bygnings- og Landskabskultur, Landsforeningen for Gylleramte, Landsforeningen Levende Hav, Landsforeningen Praktisk Økologi, Landsforeningen Ældre Sagen, LO, Lejernes Landsorganisation i Danmark, Lægemedielindustriforeningen (LIF), Lægeforeningen, Lønmodtagernes Dyrtidsfond, Nordicom, Mejeriforeningen, METV – Mesopotamia TV, Miljøbevægelsen NOAH, Miljøpartiet de Grønne, Mobilselskabet 3 v/Anne Louise Vogensen, MTG A/S, Mærsk Olie & Gas A/S, Nationalpark Thy, sekretariatet, Nationalpark Mols Bjerge, sekretariatet, Nationalpark Vadehavet, sekretariatet, Natur og Ungdom, Novo Nordisk A/S, Parcelhusejernes Landsforening, Plastindustrien, Praktiserende Landinspektørers Forening, Radio 100FM, Radio 2, RealDania, Realkreditforeningen, Realkreditrådet, ReturBat, Rådet for Danske Campister, Rådet for Større Badesikkerhed, Sammenslutningen af Danske Småøer, SBS-Net, SBS Radio A/S, att. Jim Receveur, SBS TV A/S, Skovdyrkerforeningerne, Skov & Landskab (Københavns Universitet), Småskovsforeningen Danmark, Spildevandsteknisk Forening, Statens Byggeforskningsinstitut (Aalborg Universitet), Stofa A/S, TDC,

Teknologi-Rådet, Teknologisk Institut, Telekommunikationsindustrien, Telenor, Trolle Advokatfirma, TV Midt Vest, TV Syd, TV 2 Bornholm, TV 2/Danmark A/S, TV 2/Fyn, TV 2/Lorry, TV 2/Nord, TV 2/Øst, TV 2/Østjylland, TV 3 A/S, Verdensnaturfonden (WWF), Verdens Skove, Viasat, Videnscenter for Landbrug, Visit Denmark, WAOO, YOUSEE, Ældresagen, Økologisk Landsforening, Ålborg Portland, Aalborg Universitet, Aarhus Universitet, Arkitektskolen i Århus, Danmarks Medie- og Journalisthøjskole, Danmarks Tekniske Universitet, Ellen Margrethe Basse, Aarhus Universitet, Helle Tegner Anker, Københavns Universitet, Kunstakademiets Arkitektskole, Københavns Universitet, Peter Pagh, Københavns Universitet, RUC – Roskilde Universitetscenter, Syddansk Universitet og alle landets kommuner.

9. Sammenfattende skema

Samlet vurdering af konsekvenser af lovforslaget

	Positive konsekvenser/ mindreudgifter mindreudgifter (hvis ja, angiv omfang)	Negative konsekvenser/merudgifter mindreudgifter (hvis ja, angiv omfang)
Økonomiske konsekvenser for stat, kommuner og regioner	Planklagenævnet erstatter den del af det eksisterende Natur- og Miljøklagenævn, der behandler klager efter planloven. Ved nedlæggelsen af Natur- og Miljøklagenævnet overtager Planklagenævnet derfor den del af Natur- og Miljøklagenævnets opgaver, bevilling, udgifter og indtægter, der vedrører behandling af klager på planområdet. Lovudkastet skønnes at give øgede gebyrindtægter for staten på omkring 0,34 mio. kr. Lovudkastet forventes ikke derudover at have økonomiske konsekvenser for det offentlige. Det forventes dog, at etableringen af nævnet på sigt vil have positive økonomiske konsekvenser for det offentlige.	
Administrative konsekvenser for stat, kommuner og regioner	Planklagenævnet erstatter den del af det eksisterende Natur- og Miljøklagenævn, der behandler klager efter planloven. Ved nedlæggelsen af Natur- og Miljøklagenævnet	

	overtager Planklagenævnet derfor den del af Natur- og Miljøklagenævnets opgaver, bevilling, udgifter og indtægter, der vedrører behandling af klager på planområdet. Lovudkastet forventes ikke derudover at have administrative konsekvenser for det offentlige. Det forventes dog, at etableringen af nævnet på sigt vil have positive administrative konsekvenser for det offentlige.	
Økonomiske konsekvenser for erhvervslivet	Ingen.	Lovforslaget skønnes at give øgede gebyromkostninger for erhvervslivet på 0,15 mio. kr.
Administrative konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	
Administrative konsekvenser for borgerne	Ingen.	Lovforslaget skønnes at give øgede gebyromkostninger for borgere på 0,19 mio. kr.
Miljømæssige konsekvenser	Ingen.	
Forholdet til EU-retten	Lovudkastet er i overensstemmelse med EU-retten, herunder Århuskonventionen.	
Overimplementering af EU-retlige minimumsforpligtelser (sæt X)	JA	NEJ X

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til kapitel 1

Planklagenævnets kompetence og uafhængighed

Det foreslås i *stk. 1*, at det nye Planklagenævn bliver klagemyndighed for administrative afgørelser inden for området for fysisk planlægning, i det omfang det fastsættes i lovgivningen. Opgaven varetages i dag af Natur- og Miljøklagenævnet. Det bemærkes, at spørgsmålet om hvem, der er berettiget til at indbringe klage for Planklagenævnet, er reguleret i de enkelte love, der henlægger klagekompetencen til Planklagenævnet.

Ved oprettelse af Planklagenævnet er det tillagt afgørende vægt, at nævnet er uafhængigt af de øvrige administrative myndigheder, og at det både repræsenterer og råder over den fornødne sagkundskab.

Nævnets status som en selvstændig og uafhængig myndighed er fastslået i *stk. 2*, hvor det foreslås, at

det ikke kan modtage instruktioner om, hvorledes den enkelte sag skal behandles og afgøres, ligesom det er tilfældet med Natur- og Miljøklagenævnet. Det betyder navnlig, at nævnsmedlemmerne skal være uafhængige af enhver anden myndighed og privat organisation med hensyn til behandling og afgørelse af de indbragte sager. Uafhængigheden omfatter nævnet og dets enkelte medlemmer, herunder formanden og dennes stedfortrædere. Uafhængigheden udelukker ikke, at nævnet kan sekretariatsbetjenes af medarbejdere i Nævnenes Hus, der ikke er ansat i nævnet, samt at nævnet udnytter fælles faciliteter i Nævnenes Hus.

Til kapitel 2

Planklagenævnets sammensætning

Til § 2

Det foreslås i *stk. 1*, at erhvervs- og vækstministeren nedsætter et Planklagenævn, som skal behandle afgørelser der vedrører fysisk planlægning.

Planklagenævnets formandskab og medlemmer skal have viden om og indsigt i fysisk planlægning og udpeges for en periode på op til 4 år ad gangen for at sikre en høj relevant faglig standard og en passende balance mellem kontinuitet og fornyelse i nævnet. Formandskabets og medlemmernes viden om og indsigt i fysisk planlægning kan fx være viden om national infrastruktur eller byudvikling.

Det foreslås, at Planklagenævnet skal bestå af en formand og en eller flere stedfortrædere for denne, en landsdommer, et medlem, der har erfaring med og indsigt i konkret fysisk planlægning, to medlemmer, der har viden om og indsigt i vækst og erhvervsudvikling, et medlem, der har viden om og indsigt i kultur- og landskabsforhold, et medlem, der har viden om og indsigt i natur- og miljøforhold og fire læge medlemmer, jf. nærmere herom i bemærkningerne nedenfor.

Det foreslås, at erhvervs- og vækstministeren udpeger nævnets formand og stedfortrædere for denne efter *stk. 1, nr. 1, og stk. 2*.

Planklagenævnets juridiske medlem og en suppleant herfor foreslås udpeget af landsretternes præsidenter blandt retternes medlemmer efter *stk. 1, nr. 2, og stk. 3*. Bestemmelsen er i overensstemmelse med retsplejelovens § 47 a, stk. 3, hvoraf det fremgår, at udpegning af en dommer som medlem af et offentligt eller privat råd eller nævn, som medlem af en voldgiftsret eller til en anden tvistløsning uden for domstolene skal foretages af vedkommende retspræsident eller af en anden dommer, som en retspræsident har bemyndiget hertil. Medlemmet og suppleanten skal være landsdommere.

Det foreslås, at erhvervs- og vækstministeren udpeger nævnets planfaglige medlem, hvilket er et medlem med viden om og erfaring med konkret fysisk planlægning og en suppleant herfor, efter *stk. 1, nr. 3, og stk. 3*. Medlemmet og suppleanten skal være uvildige og udpeges i kraft af deres personlige egenskaber og kompetencer.

Det foreslås, at erhvervs- og vækstministeren udpeger to medlemmer med viden om og indsigt i vækst og erhvervsudvikling og suppleanter herfor, efter *stk. 1, nr. 4, stk. 3, og stk. 4*. Medlemmerne kan fx være personer med ledelserfaring inden for drift af produktionsvirksomhed eller turisme. Medlemmerne og suppleanterne udpeges efter indstilling fra de relevante organisationer.

Det foreslås, at erhvervs- og vækstministeren udpeger et medlem med viden om og indsigt i kultur- og landskabsforhold og en suppleant herfor, efter *stk. 1, nr. 5, stk. 3, og stk. 5*. Medlemmet og suppleanten udpeges efter indstilling fra de relevante organisationer.

Det foreslås, at erhvervs- og vækstministeren udpeger et medlem med viden om og indsigt i natur- og miljøforhold og en suppleant herfor, efter *stk. 1, nr. 6, og stk. 6*. Medlemmet og suppleanten udpeges efter indstilling fra de relevante organisationer.

Efter *stk. 1, nr. 7, og stk. 3*, udpeger Folketinget fire læge medlemmer og suppleanter for medlemmer-

ne. De fire læge medlemmer og suppleanterne, der udpeges af Folketinget, skal på samme vis som de læge medlemmer i Natur- og Miljøklagenævnet repræsentere almene og samfundsmæssige interesser, som skal indgå i den samlede vurdering og afvejning af de sager, hvor Planklagenævnet har kompetence til at foretage en fuldstændig prøvelse af 1. instansens afgørelse.

Der er ingen kvalifikationskrav knyttet til det at fungere som lægmand. Det væsentlige er, at der sikres dels en bredde i de synspunkter, der er repræsenteret, dels et entydigt udpegningsgrundlag. Politikere eller personer udpeget af politiske partier vurderes som gode repræsentanter for almene samfundsmæssige hensyn. Politikerne sidder ikke i nævnet i deres egenskab af at være politikere, men i deres egenskab af at være lægmænd. Det foreslås derfor at videreføre ordningen fra Natur- og Miljøklagenævnet, hvor Folketinget udpeger de læge medlemmer.

Efter *stk. 2*, foreslås det, som det også har været tilfældet i Natur- og Miljøklagenævnet, at formanden og dennes stedfortrædere skal have bestået juridisk kandidateksamen. Der forudsættes derudover et solidt juridisk erfaringsgrundlag. Forslaget indebærer yderligere, at erhvervs- og vækstministeren har kompetence til at bemyndige en medarbejder, der er knyttet til nævnet og har bestået juridisk kandidateksamen, til midlertidigt at fungere som stedfortræder for formanden. En sådan bemyndigelse vil kunne begrænses, i tråd med de hidtil gældende regler for Natur- og Miljøklagenævnet, til nærmere angivne sagskategorier fx afgørelser om afvisning af klager, afgørelser om aktindsigt, afgørelse i sager, hvor der kun kan klages over retlige spørgsmål m.v. En midlertidig stedfortræder vil i disse tilfælde kunne fungere som stedfortræder for formanden på samme måde som de faste stedfortrædere i de sager og i den periode, som bemyndigelsen omfatter.

Udpegelsen sker for en periode på op til 4 år med mulighed for genudpegning.

Det foreslås i *stk. 3*, at der udpeges suppleanter for samtlige af nævnets medlemmer. Suppleanten deltager i behandlingen og afgørelsen af en sag, når medlemmet er forhindret i at deltage.

Det foreslås desuden, at der foretages en ny udpegning for den resterende del af perioden, hvis et medlem eller en suppleant udtræder inden periodens udløb.

Udpegningen sker for en periode på op til 4 år med mulighed for genudpegning.

De nærmere regler om indkaldelse m.v. af suppleanter forudsættes at blive fastsat i nævnets forretningsorden, jf. forslaget til § 10.

Med *stk. 4*, foreslås det, at erhvervs- og vækstministeren udpeger to sagkyndige medlemmer og to suppleanter efter indstilling fra organisationer, der repræsenterer hensynet til vækst og erhvervsudvikling. Det er konkret: Dansk Industri, Dansk Erhverv og Landbrug & Fødevarer. Organisationerne skal i forening indstille to medlemmer med viden om og indsigt i vækst og erhvervsudvikling.

Eksempler på personer med viden om og indsigt i vækst og erhvervsudvikling vil fx kunne være aktive erhvervsfolk på højt niveau fra fx produktions-, service- eller turismevirksomheder, ledende konsulenter med baggrund fra rådgivningssektoren eller forskere ved højere læreanstalter.

Udpegningen sker for en periode på op til 4 år med mulighed for genudpegning.

Hvis et medlem udtræder i løbet af 4-års-perioden, vil organisationerne, der har indstillet den pågældende, blive bedt om at indstille et nyt medlem.

Såfremt organisationerne ikke kan nå til enighed om, hvilke medlemmer, de i forening vil indstille til Planklagenævnet, vil det være op til erhvervs- og vækstministeren at udpege medlemmet.

Med *stk. 5*, foreslås det, at erhvervs- og vækstministeren udpeger et sagkyndigt medlem og en suppleant efter indstilling fra organisationer, der repræsenterer hensynet til kultur- og landskabsforhold. Det er konkret: Akademisk Arkitektforening, Landinspektørforeningen og Ingeniørforeningen IDA. Organisationerne skal i forening indstille et medlem med viden om og indsigt i kultur- og landskabsforhold.

Eksempler på personer med viden om og indsigt i kultur- og landskabsforhold vil fx kunne være ledende konsulenter med baggrund fra rådgivningssektoren eller forskere ved højere læreanstalter.

Udpegelsen sker for en periode på op til 4 år med mulighed for genudpegning.

Hvis et medlem udtræder i løbet af 4-års-perioden, vil organisationerne, der har indstillet den pågældende, blive bedt om at indstille et nyt medlem.

Såfremt organisationerne ikke kan nå til enighed om, hvilket medlem de i forening vil indstille til Planklagenævnet, vil det være op til erhvervs- og vækstministeren at udpege medlemmet.

Med *stk. 6*, foreslås det, at erhvervs- og vækstministeren udpeger et sagkyndigt medlem og en suppleant efter indstilling fra Danmarks Naturfredningsforening. Organisationen skal indstille et medlem med viden om og indsigt i natur- og miljøforhold.

Eksempler på personer med viden om og indsigt i natur- og miljøforhold vil fx kunne være ledende konsulenter med baggrund fra rådgivningssektoren eller forskere ved højere læreanstalter.

Udpegelsen sker for en periode på op til 4 år med mulighed for genudpegning.

Hvis et medlem udtræder i løbet af 4-års-perioden, vil organisationen blive bedt om at indstille et nyt medlem.

Efter *stk. 7*, foreslås det, at nævnsmedlemmerne ikke må modtage eller søge instrukser fra nogen under udførelsen af deres opgaver i nævnet. Med forslaget præciseres det, at nævnet skal være en uafhængig klageinstans. Der henvises endvidere til forslaget til § 1, stk. 2, og bemærkningerne hertil.

Til kapitel 3

Planklagenævnets sagsbehandling

Til § 3

Det foreslåede *stk. 1* fastslår, at sagsbehandlingen ved Planklagenævnet som hovedregel er skriftlig, det betyder, at en klage indbringes skriftligt for nævnet, og at sagen afsluttes med, at klager modtager den skriftlige afgørelse fra nævnet. Hvor særlige grunde foreligger, kan formanden på eget initiativ beslutte, at sagen skal forhandles mundtligt.

Klageren og den myndighed, der har truffet afgørelsen, kan anmode om mundtlig forhandling af sagen, hvorefter formanden beslutter, om der foreligger særlige grunde, som gør, at anmodningen kan imødekommes. Der tænkes her i første række på sager, som rummer elementer af almen samfundsmæssig karakter, men fx også i sager om lokalisering af større anlæg, eller i særligt principielle eller komplicerede sager kan formanden beslutte at sagen skal undergives mundtlig forhandling.

Det er således i begge tilfælde formanden, som beslutter, om en sag kan forhandles mundtligt.

Undervejs i sagsbehandlingen kan Planklagenævnet drøfte sager på møder eller i skriftlig procedure på samme vis, som nævnet træffer afgørelser på et møde eller ved skriftlig procedure i nævnet, jf. det foreslåede § 4, stk. 2, og bemærkningerne hertil.

Med *stk. 2*, foreslås det, at nævnet kan afvise sager uden realitetsprøvelse, såfremt klagen er uegnet til at danne grundlag for sagens behandling. Det vil fx kunne være tilfældet, hvis det ikke er muligt at udlede med fornøden sikkerhed, hvilket forhold, der påklages, eller hvis der er væsentlig uklarhed i påstanden eller de anførte anbringender. En klage vil endvidere kunne afvises, hvis klagen vedrører andre forhold, end de, der er omfattet af den påklagede afgørelse, eller hvis klagen ikke fremtræder som en klage. En klage, der er indgivet for sent i forhold til de fastsatte frister, vil ligeledes kunne afvises uden videre prøvelse. Nævnet vil i almindelighed kunne overlade det til sekretariatet at afvise en sag.

Det foreslås i *stk. 3*, at Planklagenævnets afgørelser ikke kan indbringes for anden administrativ

myndighed, hvilket er en videreførsel af den gældende ordning i § 17, stk. 1, i lov om Natur- og Miljøklagenævnet.

Med *stk. 4*, foreslås det, at en eventuel indbringelse af Planklagenævnets afgørelse for domstolene senest skal være foretaget 6 måneder efter, at afgørelsen er truffet, medmindre andet følger af særlovgivningen, som afgørelsen er truffet efter. Fristen er fastsat i lyset af, at der er et behov for at afgørelsens adressat, fx en bygherre, kan agere i tillid til nævnets afgørelser uden at risikere domstolsindbringelse lang tid efter, afgørelsen er truffet.

Til § 4

Af forslaget til *stk. 1* følger, at Planklagenævnets formand eller en stedfortræder for formanden på vegne af nævnet kan træffe afgørelse i sager, der ikke indeholder spørgsmål af større eller principiel betydning, og i sager, der alene angår retlige spørgsmål. Den foreslåede formandskompetence svarer til den kompetence, som formanden for Natur- og Miljøklagenævnet i dag er tillagt i plansager, jf. § 9 i lov om Natur- og Miljøklagenævnet.

Større og principielle afgørelser er afgørelser, hvor væsentlig hensyn til vækst og udvikling skal afvejes over for væsentlige hensyn til natur og miljø, herunder afgørelser af særligt vidtrækkende økonomisk betydning for samfundet eller for afgørelsens adressat. Det vil endvidere kunne tillægges betydning, om der i sagen er uenighed mellem myndigheder, hvilket ofte vil være tilfældet, hvis klager er en myndighed. Kriteriet "større eller principiel" sigter endvidere til, at sagens genstand ikke er af rent lokal betydning.

Formanden eller en stedfortræder for denne kan desuden træffe afgørelse i sager, der alene angår retlige spørgsmål, hvilket er sager, der alene kræver juridisk sagkundskab. Sager, der alene angår retlige spørgsmål, vil for eksempel være aktindsigtssager, hvor der alene kræves juridisk sagkundskab. Tilsvarende vil hjemmelsspørgsmål, fx spørgsmålet om, hvorvidt der er anvendt den rette påbudsbestemmelse eller afvisning af sager pga. formelle spørgsmål (klageberettigelse, klagefrist, forkert klageinstans m.v.) være retlige spørgsmål, der kan afgøres af formanden alene. Formanden eller en stedfortræder for denne kan i den forbindelse træffe principielle afgørelser af retlig betydning.

Med *stk. 2*, foreslås det, at Planklagenævnet skal være fuldtalligt, når det træffer afgørelser i de klagesager, som formanden eller en stedfortræder for denne ikke har kompetence til at behandle alene efter *stk. 1*.

Det indebærer, at klager, der indbringes for Planklagenævnet, og som falder uden for formandskompetencen efter *stk. 1*, skal afgøres af det samlede nævn. Det vil sige, at Planklagenævnet ved behandling af disse klagesager skal bestå af alle 11 medlemmer (formanden eller en stedfortræder for denne, en landsdommer, fire læge medlemmer og de fem sagkyndige medlemmer), idet suppleanterne kan indtræde i stedet, når medlemmer er forhindret i at deltage.

Det vil gælde for større og principielle afgørelser, og for sager, der ikke alene angår retlige spørgsmål. Kriteriet "større eller principiel" sigter til afgørelser, hvis indhold ikke kun er af rent lokal betydning. Afgørelser er fx "større eller principielle", hvis hensynet til væsentlige natur-, miljø-, kultur- eller landskabsværdier skal afvejes overfor andre væsentlige interesser, herunder væsentlige interesser til vækst og erhvervsudvikling, hvilket fx vil være tilfældet ved afgørelser med vidtrækkende økonomisk betydning for samfundet eller for afgørelsens adressat. Afgørelser af uenigheder mellem myndigheder, ofte markeret ved at klager er en myndighed, vil desuden være principielle, ligesom klager, der tillige indeholder principielle retlige spørgsmål kan henregnes til denne kategori.

Det foreslås desuden, at Planklagenævnets afgørelser træffes med almindelig stemmeflerhed, og at formandens - eller i dennes fravær stedfortræderens - stemme er udslagsgivende.

Det foreslås samtidig, at Planklagenævnet træffer afgørelserne på et møde eller ved skriftlig procedure

i nævnet. Formanden eller en stedfortræder for denne beslutter i den konkrete sag, om afgørelsen skal træffes på et møde eller på skriftligt grundlag (skriftlig nævnsprocedure), og Planklagenævnet kan i sin forretningsorden, jf. den foreslåede § 10, stk. 1, fastsætte nærmere retningslinjer for, hvornår afgørelser træffes på henholdsvis møder og i skriftlige procedure.

Det vil normalt kun være nødvendigt for nævnet at træde sammen og holde møde i de større eller principielt betydende sager, hvor en nævnsafgørelse kræver kollektivt kalibrerede afvejninger og egentlig votering, eller i sager hvor skriftlighed ikke er en egnet måde for nævnet at afgøre klagesagen på.

Til § 5

Som noget nyt foreslås det, at der gives tredjemænd og offentlige myndigheder mulighed for at indtræde i sagen til støtte for klageren eller den indklagede myndighed, såfremt de har retlig interesse i udfaldet af sagen.

Tredjemænd og offentlige myndigheder har en retlig interesse, når de har en særlig kvalificeret interesse i klagesagens afgørelse, hvilket er en individuel og væsentlig interesse. Tredjemænd og offentlige myndigheder kan fx have retlig interesse i afgørelser, der vil være bindende for tredjemanden eller den offentlige myndighed. Afgrænsningen af begrebet retlig interesse må i øvrigt bero på afgørelsens art og hvilke hensyn, der skal varetages efter den eller de bestemmelser, som den påklagede afgørelse er truffet efter og den konkrete interesse i sagens afgørelse. Som et eksempel kan nævnes, at konkurrencemæssige forhold normalt ikke er en interesse, der varetages efter planloven, og derfor som udgangspunkt ikke kan danne grundlag for intervention efter den foreslåede bestemmelse. Planklagenævnet skal ved tredjemands eller en offentlig myndigheds konkrete ønske om at indtræde i en klagesag i nævnet vurdere, hvorvidt der er tilstrækkelig retlig interesse.

Afgørelsen af, hvorvidt der foreligger en retlig interesse, træffes i første instans af Planklagenævnet. Planklagenævnets afgørelse herom er underkastet domstolsprøvelse efter den foreslåede § 3, stk. 4.

Til § 6

Det foreslås med bestemmelsen, at erhvervs- og vækstministeren gives bemyndigelse til at fastsætte nærmere regler om, at visse tilladelser ikke må udnyttes, før klagefristens udløb.

I den kommende bekendtgørelse, der fastsættes efter forslaget, vil de gældende regler blive opretholdt. Det er således hensigten at planlovens regler i § 60, stk. 9, om, at landzonetilladelser efter § 35 ikke må udnyttes før klagefristens udløb videreføres i bekendtgørelsesform.

Til § 7

Det foreslås med *stk. 1*, at indgivelse af klage som udgangspunkt ikke har opsættende virkning, medmindre en klages opsættende virkning enten følger af de nærmere regler, som erhvervs- og vækstministeren har fastsat i medfør af *stk. 2*, eller Planklagenævnet bestemmer, at klagen skal have opsættende virkning, jf. *stk. 3*

Det foreslås med bestemmelsen, at erhvervs- og vækstministeren kan fastsætte nærmere regler om, at rettidig klage i nærmere bestemte tilfælde har opsættende virkning, medmindre Planklagenævnet bestemmer andet.

De nugældende regler vil blive videreført i den kommende bekendtgørelse. Det er således hensigten, at videreføre planlovens regler i § 60, stk. 9, om, at rettidig klage over en landzonetilladelse efter § 35 har opsættende virkning.

Planklagenævnet har med forslaget til *stk. 3* mulighed for at bestemme, at klagen skal have opsættende virkning, hvor særlige grunde taler herfor. Det vil fx sige, at Planklagenævnet på baggrund af en rettidigt indgivet klage kan bestemme, at en meddelt tilladelse ikke må udnyttes, og at et påbud ikke skal efter-

kommers såfremt særlige grunde taler herfor. Er fx et bygge- eller anlægsarbejde iværksat, kan nævnet i en klagesag påbyde dette standset, indtil nævnet har truffet sin afgørelse.

Ved Planklagenævnets vurdering af, om en klage skal tillægges opsættende virkning, bør der først og fremmest inddrages hensyn til, om det er overvejende sandsynligt, at der foreligger en væsentlig overtrædelse af loven. Andre omstændigheder som tidspunktet for klagens indgivelse, aktiviteternes påbegyndelse og karakter indgår også i vurderingen. Planklagenævnet skal begrunde sine afgørelser om anmodninger om opsættende virkning.

Til § 8

Der foreslås med *stk. 1*, at der skal betales klagegebyr for behandling af klagesager på planområdet.

Hidtil har Natur- og Miljøklagenævnet i medfør af § 18 i lov om Natur- og Miljøklagenævnet og bekendtgørelsen om gebyr for indbringelse af klager for Natur- og Miljøklagenævnet opkrævet et klagegebyr på 500 kr. for klager over afgørelser efter bl.a. planloven, som er blevet opkrævet i forbindelse med indgivelse af en klage via Klageportalen.

Det foreslås, at der indføres et differentieret klagegebyr for plansager på 900 kr. for privatpersoner og 1800 kr. for organisationer og virksomheder for at sikre, at klagegebyret dækker en større andel af de gennemsnitlige udgifter til klagebehandlingen. Disse klagegebyrer er baseret på en vurdering af praksis i den såkaldte Compliance komité under UNECE, der fastlægger den nærmere fortolkning af Århuskonventionen. Den gennemsnitlige statslige udgift for en klagesag udgør ca. 30.000 kr.

I regler der udstedes efter *stk. 3* vil der vil ikke blive ændret ved de gældende regler om, at klager over fx ekspropriation er gebyrfrige, ligesom gebyret vil blive tilbagebetalt, hvis klager får helt eller delvist medhold i sin klage, jf. *stk. 3* og *4*.

Privatpersoner vil være lodsejere og andre, der som personer er klageberettigede efter de pågældende love, herunder flere personer, der klager sammen. En klage vil også anses for at være fra privatpersoner, når disse repræsenteres af rådgivere, herunder advokater. Klager fra grundejerforeninger eller andre foreninger, der alene anses som klageberettigede som repræsentanter for klageberettigede privatpersoner, vil også falde under reglen om privatpersoners gebyr. Det forudsættes i den forbindelse, at foreningen kan godtgøre, at den repræsenterer klageberettigede privatpersoner. Også intervenienter efter lovforslagets § 5 forudsættes at skulle betale gebyr.

Virksomheder er CVR registrerede virksomheder, der er klageberettigede efter de pågældende love. Det gælder såvel personligt drevne virksomheder som virksomheder i selskabsregi. Derudover vil erhvervsdrivende fonde være omfattet af gebyrbestemmelserne. Det er i den forbindelse uden betydning, hvordan virksomheden repræsenteres i klagen, herunder ved direktion, bestyrelse eller rådgivere. Det er endvidere uden betydning for gebyrreglerne, om virksomheden klager som adressat for den afgørelse, der klages over, eller om den på andet grundlag er klageberettiget.

Organisationer er de foreninger og lignende, som er klageberettigede i henhold til de pågældende love. Under dette begreb falder også klager fra foreninger og lignende, som indgives på vegne af klageberettigede personer, når foreningen selv er klageberettiget i sagen. Lokale foreninger, som efter de forskellige love er klageberettiget i sagen, er omfattet.

Offentlige myndigheder som kommunalbestyrelser, regionsråd eller statslige myndigheder sidestilles efter forslaget med virksomheder eller organisationer, og skal således betale et gebyr på 1.800 kr.

Hvis flere klageberettigede indgiver en samlet klage betales ét klagegebyr. Hvis blot én af klagerne er en virksomhed, en organisation eller en offentlig myndighed er gebyret 1.800 kr.

Det foreslås i *stk. 2*, at der skal foretages pristalsregulering af gebyrerne. Pris- og lønindeksniveauet vil være 2016-niveauet, jf. *stk. 1*.

Det foreslås i *stk. 3*, at erhvervs- og vækstministeren bemyndiges til at fastsætte regler om, at visse

sager er gebyrfrie. Det gælder fx at klager over ekspropriation og aktindsigtsklager er gebyrfrie. Der vil desuden blive fastsat regler om hel eller delvis tilbagebetaling til klager, hvis denne får medhold eller trækker sin klage tilbage. De gældende regler i lov om Natur- og Miljøklagenævnets § 18 om gebyrfrie klager og gebyrbekendtgørelsens regler i § 2 om tilbagebetaling af klagegebyr videreføres dermed uændret i den kommende bekendtgørelse.

Erhvervs- og vækstministeren vil desuden fastsætte nærmere regler om den praktiske fremgangsmåde ved gebyrbetaling, herunder om at betaling kan ske ved elektronisk overførsel eller giroindbetaling.

Det foreslås i *stk. 4*, at der ikke skal betales klagegebyr, hvis Planklagenævnet efter den foreslåede § 3, *stk. 2*, afviser en klage fra realitetsbehandling.

Til § 9

Det foreslås i § 9, at erhvervs- og vækstministeren fastsætter en række processuelle detailregler, som det ikke er fundet nødvendigt at optage i selve lovteksten, eller som følger af forvaltningsloven. Der vil således kunne fastsættes regler om kompetenceforholdene inden for nævnet, om sagernes forberedelse, om fremgangsmåden ved udpegning af medlemmer til nævnet, om medlemmernes vederlæggelse og om sekretariatsbetjening af Planklagenævnet, herunder samarbejdet med Nævnenes Hus.

Derudover vil ministeren kunne udstede regler om obligatorisk brug af digitale selvbetjeningsløsninger. Det er hensigten, at borgere, virksomheder og organisationer, som ønsker at klage til Planklagenævnet skal klage via en klageportal eller en tilsvarende digital selvbetjeningsløsning, men på nuværende tidspunkt er den tekniske løsning endnu ikke udviklet.

Det vil være af væsentlig betydning, at der fastsættes sådanne regler for nævnets virksomhed, der sikrer en effektiv, hurtig og betryggende sagsbehandling, dog med skyldig hensyntagen til væsentlige fundamentale retssikkerhedsmæssige principper.

Til § 10

Det foreslås i *stk. 1*, at Planklagenævnet selv fastsætter sin forretningsorden. I medfør af denne bestemmelse vil der blive udarbejdet en række detailregler for nævnets virksomhed, ligesom det er tilfældet for nugældende forretningsordener. I den forretningsorden, der fastsættes af nævnet, kan der fastsættes supplerende processuelle bestemmelser.

I *stk. 2* foreslås det i lighed med de gældende regler for Natur- og Miljøklagenævnet, at Planklagenævnets administration varetages af et sekretariat, der tillige bistår med behandlingen af de sager, der indbringes for nævnet. Det foreslås, at det er Nævnenes Hus, der yder sekretariatsbistand, hvilket bl.a. indebærer, at der i forbindelse med etableringen af Nævnenes Hus etableres et fællessekretariat, som administrerer og betjener flere klagenævn, herunder Planklagenævnet. Nævnenes Hus bliver en særlig styrelse i Erhvervs- og Vækstministeriet. De ansatte medarbejdere i Nævnenes Hus kan bl.a. forberede de enkelte nævnsmøder, hvis sådanne afholdes, skrive udkast til breve og afgørelser efter anvisning fra nævnsformanden eller dennes stedfortrædere, og kan oplyse og behandle klagesagerne. Arbejdsdelingen mellem nævnets sekretariat og ansatte i Nævnenes Hus forventes fastlagt i sagsbehandlerinstrukser.

Til kapitel 4

Regler om digital kommunikation

Til § 11

Erhvervs- og vækstministeren har mulighed for at fastsætte nærmere regler for digital kommunikation, herunder om pligt til at anvende digital kommunikation for så vidt angår Planklagenævnet.

Det er hensigten, at borgere, virksomheder og organisationer, som ønsker at klage til Planklagenævnet, skal klage via en klageportal eller en tilsvarende digital selvbetjeningsløsning, jf. bemærkningerne til § 9.

Udgangspunktet i den foreslåede *stk. 1*, er, at al skriftlig kommunikation til og fra Planklagenævnet skal foregå digitalt.

Med forslaget *stk. 1*, skabes der hjemmel til, at erhvervs- og vækstministeren kan fastsætte regler om, at skriftlig kommunikation til og fra Planklagenævnet om alle forhold, som er omfattet af lov om Planklagenævnet, skal foregå digitalt.

Erhvervs- og vækstministeren kan fastsætte regler om, at skriftlige klager m.v. til Planklagenævnet ikke anses for behørigt modtaget i Planklagenævnet, hvis de indsendes på anden vis end den foreskrevne digitale måde.

Hvis oplysninger m.v. sendes til Planklagenævnet på anden måde end den foreskrevne digitale måde, eksempelvis pr. brev, følger det af den almindelige vejledningspligt, jf. forvaltningslovens § 7, at nævnet må vejlede om reglerne på området, herunder om pligten til at kommunikere på den foreskrevne digitale måde.

Samtidig indebærer forslaget, at klager og afgørelser m.v. til eller fra Planklagenævnet, der sendes på den foreskrevne digitale måde, anses for at være kommet frem til modtageren på det tidspunkt, hvor klagen eller afgørelsen m.v. er tilgængelig digitalt for adressaten, jf. det foreslåede *stk. 3*. Det vil sige med samme retsvirkninger som fysisk post, der anses for at være kommet frem, når den pågældende meddelelse m.v. er lagt i adressatens fysiske postkasse.

Ved henvendelser til Planklagenævnet kan der stilles krav om, at den pågældende oplyser en e-mailadresse, som den pågældende kan kontaktes på i forbindelse med behandlingen af en konkret sag eller henvendelse. I den forbindelse kan der også pålægges den pågældende en pligt til at underrette Planklagenævnet om en eventuel ændring i e-mailadressen, inden den konkrete sag afsluttes eller henvendelsen besvares, medmindre e-mails automatisk bliver videresendt til den nye e-mailadresse.

På sigt kan det komme på tale at udvikle andre digitale løsninger, herunder nye selvbetjeningsløsninger, som det hidtil har været tilfældet med Klageportalen, til brug for kommunikation om forhold, som er omfattet af loven eller regler udstedt i medfør af loven.

Det er desuden hensigten, at erhvervs- og vækstministeren kan fastsætte regler om fritagelse for pligten til digital kommunikation.

Efter det foreslåede *stk. 2*, kan der i en bekendtgørelse specificeres krav om anvendelse af bestemte it-systemer, digitale formater og digital signatur eller lignende.

Det foreslåede *stk. 3*, fastsætter, hvornår en digital meddelelse må anses for at være kommet frem til adressaten for meddelelsen, dvs. modtageren af klagen. For klager, der sendes til Planklagenævnet, er nævnet adressat for meddelelsen. For afgørelser, som nævnet sender, er den pågældende fysiske eller juridiske person, som afgørelsen sendes til, adressat for afgørelsen.

En klage vil normalt anses for at være kommet frem til Planklagenævnet på det tidspunkt, hvor klagen er tilgængelig for nævnet, dvs. når nævnet kan behandle klagen. En klage, der først er tilgængelig efter kl. 24.00, anses normalt først for modtaget den dag, klagen er tilgængelig. En afgørelse vil normalt anses for at være kommet frem til en juridisk eller fysisk person på det tidspunkt, hvor afgørelsen er tilgængelig for den pågældende. En afgørelse vil blive anset for at være tilgængelig, selvom den pågældende ikke kan skaffe sig adgang til afgørelsen, hvis dette skyldes hindringer, som det er op til den pågældende at overvinde. Som eksempler herpå kan nævnes, at den pågældendes egen computer ikke fungerer, eller den pågældende har mistet koden til sin digitale signatur.

Til § 12

Det almindelige forvaltningsretlige udgangspunkt er, at afgørelser forsynes med underskrift. Bestem-

melsen i det foreslåede *stk. 1*, vedrører fravigelse af underskriftskravet for afgørelser, der er truffet af og dokumenter, der er udsendt af Planklagenævnet. Der kan således efter det foreslåede § 12, stk. 1, fastsættes regler om, at Planklagenævnet kan udstede afgørelser og dokumenter udstedt i medfør af anden lovgivning uden underskrift, med maskinel eller på tilsvarende måde gengivet underskrift eller under anvendelse af en teknik, der sikrer entydig identifikation af den, som har udstedt afgørelsen.

Efter det foreslåede *stk. 2* kan erhvervs- og vækstministeren fastsætte regler om, at afgørelser og andre dokumenter, der udelukkende er truffet eller udstedt på grundlag af elektronisk databehandling, kan udstedes alene med Planklagenævnet som afsender. Bestemmelsen finder anvendelse både på dokumenter, som Planklagenævnet sender digitalt, og på dokumenter, som sendes fysisk, dvs. på papir med almindelig post, hvis dokumentet undtagelsesvist ikke sendes digitalt.

Til § 13

Det foreslåede *stk. 1* vedrører fravigelse af underskriftskrav for dokumenter, der er udstedt af andre end Planklagenævnet, hvor det efter loven eller regler udstedt i medfør af loven er krævet, at dokumentet er underskrevet. Underskriftskravet kan fremgå udtrykkeligt eller forudsætningsvist af de pågældende regler. For at der ikke skal kunne opstå tvivl om, at underskriftskravet kan opfyldes på anden måde end ved en personlig underskrift, foreslås det, at der derfor indsættes en udtrykkelig bestemmelse i loven om, at underskriftskravet som anført i *stk. 1*, kan opfyldes ved, at underskriveren anvender en teknik, der sikrer entydig identifikation af den pågældende, fx digital signatur.

Det foreslås i *stk. 2*, at erhvervs- og vækstministeren kan fastsætte nærmere regler om, hvordan kravet om personlig underskrift kan fraviges. Med hjemmel i den foreslåede bestemmelse kan der desuden fastsættes regler om, at krav om personlig underskrift ikke kan fraviges for visse typer af dokumenter.

Til kapitel 5

Ikrafttræden og ændringer i anden lovgivning m.v.

Til § 14

Det foreslås i *stk. 1*, at loven skal træde i kraft den 1. februar 2017.

Det foreslås i *stk. 2*, at klager der er indgivet inden lovens ikrafttrædelsestidspunkt og ikke færdigbehandlet inden lovens ikrafttrædelse skal behandles efter denne lovs regler. Det anses mest hensigtsmæssigt, at verserende sager afgøres efter den nye lov om Planklagenævnet, idet der oprettes en helt ny klagenævnsstruktur, og idet det forventes, at der i øvrigt vedtages en ny lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet, som ikke vil give bemyndigelse til at afgøre sager om fysisk planlægning.

Til § 15

Til nr. 1.

Planlovens § 60 fastsætter krav om indgivelse af klage, herunder om klagefrist. Endvidere omhandler bestemmelsen, i hvilket omfang en klage har eller kan tillægges opsættende virkning. Med forslaget ændres ordlyden af lovtekniske grunde for dels at gøre indholdet af bestemmelsen lettere at forstå, og dels fordi bestemmelsen i lovens § 60 foreslås ændret og senere ophævet ved det parallelt fremsatte forslag til lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet med henblik på at bemyndige ministeren til at fastsætte de praktiske regler om indgivelsesfrister og proces for klagesagsbehandlingen m.v. De gældende regler vil blive videreført.

Til nr. 2.

Planlovens § 58 fastsætter hvilke afgørelser, der kan påklages og hvem der er klageinstans.

Med lovforslaget justeres planlovens § 58, der i dag regulerer klageadgangen til Natur- og Miljøklagenævnet. Den nyaffattede § 58 regulerer hvilke afgørelser, der kan påklages til Planklagenævnet. Der er med det foreslåede *stk. 1*, tale om en uændret videreførelse af gældende ret i forhold til hvilke afgørelser, der kan påklages. Det indebærer, at der for klager på planområdet ikke ændres på hvad, der kan påklages, hvem, der kan klage, og hvem, der har partsstatus.

Med forslaget ophæves bestemmelserne i § 58, stk. 1, nr. 3, henvisningen til stk. 2 sidst i nr. 4, og nr. 5, samt stk. 2. De ophævede bestemmelser vedrører alle klager over VVM-afgørelser, som fremover skal behandles af Miljø- og Fødevareklagenævnet efter planlovens §§ 58 c og 59 a, der foreslås indsat ved det parallelt fremsatte forslag til lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet. Forslaget er således en konsekvens af, at klager over VVM-afgørelser fremover foreslås behandlet af Miljø og Fødevareklagenævnet.

Til Planklagenævnet kan der således efter forslaget klages over 1) kommunalbestyrelsens afgørelser efter § 35, stk. 1, (landzonesager) 2) Kommunalbestyrelsens afgørelser efter § 47, stk. 1 (ekspropriation) og 3) kommunalbestyrelsens afgørelser om andre forhold, der er omfattet af loven og regler udstedt i medfør af loven for så vidt angår retlige spørgsmål. (retlige klager).

I det nye *stk. 2*, foreslås det, at erhvervs- og vækstministeren kan fastsætte regler om en række formelle forhold i forbindelse med klagesagsbehandlingen, herunder om frister for indgivelse af klage, sammensætningen af nævnet, frister og proces for parternes afgivelse af bemærkninger, om nævnets sagsoplysning og -behandling, obligatorisk brug af digitale selvbetjeningsløsninger samt regler om, at klagerne skal betale et gebyr for at få behandlet en klage. De gældende regler vil blive videreført.

Til § 16

Til nr. 1.

Den gældende bestemmelse i sommerhuslovens § 10 d, stk. 2, giver miljø- og energiministeren bemyndigelse til at fastsætte nærmere regler om klageadgang. Bestemmelsen giver herunder bemyndigelse til at fastsætte regler om, at visse afgørelser ikke skal kunne påklages. Bestemmelsen giver imidlertid ikke mulighed for at begrænse klagegenstanden til retlige spørgsmål.

Der foreslås derfor en ændring af bestemmelsen i sommerhuslovens § 10 d, stk. 2, således at erhvervs- og vækstministeren bemyndiges til også at fastsætte regler om, at visse afgørelser kun kan påklages til Planklagenævnet for så vidt angår retlige spørgsmål.

Til nr. 2.

Efter den gældende bestemmelse i § 10 e kan afgørelser efter lovens § 2 og § 8 påklages til Natur- og Miljøklagenævnet.

Der foreslås en ændring af lovens § 10 e, således at det fastsættes, at klage fremover indgives til Planklagenævnet, som anses for den mest nærliggende klagemyndighed for afgørelser efter sommerhusloven efter nedlæggelsen af Natur- og Miljøklagenævnet.

Forslaget til sommerhuslovens § 10 e fastslår, at afgørelser efter lovens §§ 2 og 8 kan påklages til Planklagenævnet. Med forslaget til bestemmelsen i *stk. 2* fastslås endvidere kredsen af klageberettigede, hvilket er en uændret videreførelse af gældende ret. Det foreslås endvidere i *stk. 3*, at erhvervs- og vækstministeren bemyndiges til at fastsætte regler om en række formelle forhold i forbindelse med klagesagsbehandlingen, herunder om frister for indgivelse af klage, sammensætningen af nævnet, frister og proces for parternes afgivelse af bemærkninger, om nævnets sagsoplysning og -behandling, obligatorisk brug af digitale selvbetjeningsløsninger samt regler om, at klagerne skal betale et gebyr for at få behandlet en klage. De gældende regler vil blive videreført.

Til § 17

Til nr. 1.

Den gældende bestemmelse i kolonihavelovens § 9 fastslår, at afgørelser efter lovens § 4 kan påklages til Natur- og Miljøklagenævnet. Med forslaget ændres kolonihavelovens § 9, således at det fastsættes, at klage kan indgives til Planklagenævnet, som anses for den mest nærliggende klagemyndighed for afgørelser efter kolonihaveloven efter nedlæggelsen af Natur- og Miljøklagenævnet.

Til nr. 2.

Med forslaget til ændring af stk. 1 præciseres det at erhvervs- og vækstministeren er klageberettiget. I øvrigt er enhver med retlig interesse i sagens udfald som hidtil klageberettiget. Bestemmelsen skal ses i sammenhæng med, at med bestemmelsen i lovens § 10, stk. 2, der videreføres uændret, tillægges der endvidere en lovbestemt klageberettigelse til landsdækkende foreninger og organisationer, der som hovedformål har beskyttelsen af natur og miljø eller varetagelsen af væsentlige brugerinteresser inden for arealanvendelsen, på betingelse af, at foreningen eller organisationen har vedtægter eller love, som dokumenterer dens formål, og at foreningen eller organisationen repræsenterer mindst 100 medlemmer.

Til nr. 3.

Med forslaget lægges der op til, at erhvervs- og vækstministeren bemyndiges til at fastsætte regler om en række formelle forhold i forbindelse med klagesagsbehandlingen, herunder om frister for indgivelse af klage, sammensætningen af nævnet, frister og proces for parternes afgivelse af bemærkninger, om nævnets sagsoplysning og -behandling, obligatorisk brug af digitale selvbetjeningsløsninger samt regler om, at klagerne skal betale et gebyr for at få behandlet en klage. De gældende regler vil blive videreført.

Til § 18

Til nr. 1.

Med forslaget ændres lov om etablering og fælles udnyttelse af master til radiokommunikationsformål m.v. (masteloven). De klager over afgørelser vedr. masteloven, der hidtil har kunnet indbringes for Natur- og Miljøklagenævnet, foreslås fremover at skulle indbringes for Planklagenævnet, som anses for den mest nærliggende klagemyndighed for afgørelser efter masteloven efter nedlæggelsen af Natur- og Miljøklagenævnet..

Til § 19

Det foreslås, at loven ikke skal gælde for Grønland og Færøerne, da ingen af de af lovforslaget omfattede love gælder for Grønland og Færøerne.

Lovforslaget sammenholdt med gældende lov

Lov/bekendtgørelse
MASTELOV

Forslag til Lov om Planklagenævnet
Lovforslaget

Gældende lov: Bekendtgørelse af lov om etablering og fælles udnyttelse af master til kommunikationsformål m.v. (LBK nr. 681 af 23/06/2004)

§ 22. Klage over landzonemyndighedens afgørelser efter § 3, stk. 1 og 2, § 8, stk. 1, og § 11, stk. 1 og 2, indgives til Natur- og Miljøklagenævnet, jf. § 58 i lov om planlægning.

Stk. 2. Natur- og Miljøklagenævnet kan af parterne kræve alle relevante oplysninger, som skønnes nødvendige med henblik på behandling af sagerne.

Stk. 3. Natur- og Miljøklagenævnet er ikke bundet af IT- og Telestyrelsens udtalelse efter § 18, stk. 1. Naturklagenævnet kan indhente yderligere radio-tekniske oplysninger i sagen.

Stk. 4. Natur- og Miljøklagenævnet kan hjemvise en klagesag til landzonemyndigheden til yderligere behandling, herunder for at få de tekniske forhold vedrørende fælles udnyttelse og opsætning af antennesystemer yderligere inddraget og belyst. Landzonemyndigheden er i sådanne sager ikke bundet af IT- og Telestyrelsens udtalelse efter § 18, stk. 1.

Stk. 5. §§ 59 og 60 i lov om planlægning finder tilsvarende anvendelse.

SOMMERHUSLOVEN

Gældende lov: Bekendtgørelse af lov om sommerhuse og camping m.v. (LBK nr. 949 af 3/07/2013)

§ 10 d, stk. 1 og 2

Miljø- og energiministeren kan bemyndige en under ministeriet oprettet statslig myndighed eller efter forhandling med vedkommende minister andre statslige myndigheder til at udøve de beføjelser, der i denne lov er tillagt ministeren.

§ 18

I lov om etablering og fælles udnyttelse af master til radiokommunikationsformål m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 681 af 23. juni 2004, som ændret ved § 35 i lov nr. 542 af 24. juni 2005, § 26 i lov nr. 484 af 11. maj 2010 og § 26 i lov nr. 1231 af 18. december 2012, foretages følgende ændringer:

1. Overalt i loven ændres ”Natur- og Miljøklagenævnet” til: ”Planklagenævnet”.

§ 16

I lov om sommerhuse og camping m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 949 af 3. juli 2013, som ændret ved § 21 i lov nr. 86 af 28. januar 2014, foretages følgende ændringer:

1. I § 10 d, stk. 2, indsættes efter »ikke«: », eller kun for så vidt angår retlige spørgsmål,«

Stk. 2. Miljø- og energiministeren kan fastsætte regler om adgangen til at påklage afgørelser, der er truffet i henhold til bemyndigelse efter stk. 1, herunder at afgørelserne ikke skal kunne påklages.

§ 10 e.

Afgørelser truffet efter lovens §§ 2 og 8 af miljø- og energiministeren eller afgørelser truffet efter bemyndigelse af en kommunalbestyrelse, jf. § 2, stk. 2, kan påklages til Natur- og Miljøklagenævnet som sammensat efter § 5, stk. 1, nr. 2, i lov om Natur- og Miljøklagenævnet.

Stk. 2. Klageberettiget er

- 1) adressaten for afgørelsen,
- 2) offentlige myndigheder og
- 3) enhver med individuel væsentlig interesse i afgørelsen.

Stk. 3. Klagefristen er 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes klagefristen dog altid fra bekendtgørelsen. Hvis klagefristen udløber på en lørdag eller en helligdag, forlænges fristen til den følgende hverdag

Stk. 4. Klage til Natur- og Miljøklagenævnet indgives skriftligt til den myndighed, der har truffet afgørelsen, ved anvendelse af digital selvbetjening, jf. dog § 18 b, stk. 2-4, i lov om Natur- og Miljøklagenævnet. Endvidere skal efterfølgende kommunikation om klagesagen ske ved anvendelse af digital selvbetjening. En klage anses for indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden. Myndigheden skal, hvis den vil fastholde afgørelsen, snarest og som udgangspunkt ikke senere end 3 uger efter klagefristens udløb videresende klagen til Natur- og Miljøklagenævnet. Klagen skal ved videresendelsen være ledsaget af den påklagede afgørelse, de dokumenter, der er indgået i sagens bedømmelse, og en udtalelse fra myndigheden med myndighedens bemærkninger til sagen og de anførte klagepunkter.

Stk. 5. Når myndigheden videresender klagen til Natur- og Miljøklagenævnet, sender den samtidig en kopi af sin udtalelse til de i klagesagen involverede med en frist for at afgive bemærkninger til Natur- og Miljøklagenævnet på 3 uger fra modtagelsen.

2. § 10 e affattes således:

»§ 10 e. Afgørelser truffet efter lovens §§ 2 og 8 af erhvervs- og vækstministeren eller afgørelser truffet efter bemyndigelse af en kommunalbestyrelse, jf. § 2, stk. 2, kan påklages til Planklagenævnet.

Stk. 2. Klageberettiget er

- 1) adressaten for afgørelsen,
- 2) offentlige myndigheder og
- 3) enhver med individuel væsentlig interesse i afgørelsen.

Stk. 3. Erhvervs- og vækstministeren fastsætter nærmere regler om klageadgangen, herunder om frister for indgivelse af klage, frister og proces for parternes afgivelse af bemærkninger, om nævnets sagsoplysning og -behandling, obligatorisk brug af digitale selvbetjeningsløsninger samt regler om, at klagerne skal betale et gebyr for at få behandlet en klage.«

Stk. 6. Myndigheden skal straks underrette Natur- og Miljøklagenævnet, hvis den, efter at klagen er videresendt til nævnet, inddrages i forhandlinger med adressaten for afgørelsen og klageren om tilpasninger af det ansøgte projekt, der er af betydning for klagen. Natur- og Miljøklagenævnet kan sætte behandlingen af sagen i bero, indtil forhandlingerne er afsluttet. Myndigheden underretter nævnet om resultatet af forhandlingerne, når de er afsluttet.

Stk. 7. Myndighedens videresendelse af klage til og efterfølgende kommunikation om klagesagen med Natur- og Miljøklagenævnet skal ske ved anvendelse af digital selvbetjening. Det samme gælder sager, hvor klage ikke er indgivet ved anvendelse af digital selvbetjening, men hvor Natur- og Miljøklagenævnet har truffet afgørelse om, at klagen ikke afvises.

Stk. 8. Indgives en klage ikke ved anvendelse af digital selvbetjening, skal myndigheden snarest videresende klagen til Natur- og Miljøklagenævnet. I sådanne tilfælde finder stk. 4, 4. og 5. pkt., og stk. 5 ikke anvendelse.

Stk. 9. En tilladelse må ikke udnyttes, før klagefristen er udløbet. Rettidig klage har opsættende virkning for den påklagede afgørelse, medmindre Natur- og Miljøklagenævnet bestemmer andet.

LOV OM KOLONIHAYER

Gældende lov: Bekendtgørelse af lov om kolonihaver (LBK 790 af 21/06/2007)

§ 9. Kommunalbestyrelsens afgørelser efter § 4 kan påklages til Natur- og Miljøklagenævnet, som sammensat som sammensat efter § 5, stk. 1, nr. 2, i lov om Natur- og Miljøklagenævnet.

§ 10, stk. 1. Klageberettiget efter § 9 er miljøministeren og i øvrigt enhver med retlig interesse i sagens udfald.

§ 11. Klage skal være indgivet skriftligt inden 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentliggjort, regnes klagefristen dog altid fra offentliggørelsen. Hvis klagefristen udløber på en lørdag eller en helligdag, forlænges fristen til den følgende hverdag.

Stk. 2. Klage til Natur- og Miljøklagenævnet indgives skriftligt til den myndighed, der har truffet

§17

I lov om kolonihaver, jf. lov nr. 790 af 21. juni 2007, som ændret senest ved § 20 i lov nr. 86 af 28. januar 2014, foretages følgende ændringer:

1. § 9 affattes således:

§ 9. Kommunalbestyrelsens afgørelser efter § 4 kan påklages til Planklagenævnet.

2. § 10, stk. 1, affattes således:

§ 10, stk. 1. Klageberettiget efter § 9 er erhvervs- og vækstministeren og i øvrigt enhver med retlig interesse i sagens udfald.

3. § 11 affattes således:

afgørelsen, ved anvendelse af digital selvbetjening, jf. dog § 18 b, stk. 2-4, i lov om Natur- og Miljøklagenævnet. Endvidere skal efterfølgende kommunikation om klagesagen ske ved anvendelse af digital selvbetjening. En klage anses for indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden. Myndigheden skal, hvis den vil fastholde afgørelsen, snarest og som udgangspunkt ikke senere end 3 uger efter klagefristens udløb videresende klagen til Natur- og Miljøklagenævnet. Klagen skal ved videresendelsen være ledsaget af den påklagede afgørelse, de dokumenter, der er indgået i sagens bedømmelse, og en udtalelse fra myndigheden med myndighedens bemærkninger til sagen og de anførte klagepunkter.

Stk. 3. Når myndigheden videresender klagen til Natur- og Miljøklagenævnet, sender den samtidig en kopi af sin udtalelse til de i klagesagen involverede med en frist for at afgive bemærkninger til Natur- og Miljøklagenævnet på 3 uger fra modtagelsen.

Stk. 4. Myndigheden skal straks underrette Natur- og Miljøklagenævnet, hvis den, efter at klagen er videresendt til nævnet, inddrages i forhandlinger med adressaten for afgørelsen og klageren om tilpasninger af det ansøgte projekt, der er af betydning for klagen. Natur- og Miljøklagenævnet kan sætte behandlingen af sagen i bero, indtil forhandlingerne er afsluttet. Myndigheden underretter nævnet om resultatet af forhandlingerne, når de er afsluttet.

Stk. 5. Myndighedens videresendelse af klage til og efterfølgende kommunikation om klagesagen med Natur- og Miljøklagenævnet skal ske ved anvendelse af digital selvbetjening. Det samme gælder sager, hvor klage ikke er indgivet ved anvendelse af digital selvbetjening, men hvor Natur- og Miljøklagenævnet har truffet afgørelse om, at klagen ikke afvises.

Stk. 6. Indgives en klage ikke ved anvendelse af digital selvbetjening, skal myndigheden snarest videresende klagen til Natur- og Miljøklagenævnet. I sådanne tilfælde finder stk. 2, 4. og 5. pkt., og stk. 3 ikke anvendelse.

Stk. 7. En tilladelse efter § 4 må ikke udnyttes før klagefristens udløb. Rettidig klage har opsættende virkning, medmindre Natur- og Miljøklagenævnet bestemmer andet.

Stk. 8. Kommunalbestyrelsen underretter straks den, som har modtaget en tilladelse, om klagen.

»§ 11. Erhvervs- og vækstministeren fastsætter nærmere regler om klageadgangen, herunder om frister for indgivelse af klage, frister og proces for parternes afgivelse af bemærkninger, om nævnets sagsoplysning og -behandling, obligatorisk brug af digitale selvbetjeningsløsninger samt regler om, at klagerne skal betale et gebyr for at få behandlet en klage.«

PLANLOVEN

Gældende lov: Bekendtgørelse af lov om planlægning. (LBK nr. 1529 af 23/11/2015)

§ 35

Stk. 7. En afgørelse efter stk. 1 skal indeholde oplysning om bestemmelserne i §§ 59 og 60.

Stk. 9. Offentliggørelsen af en tilladelse efter stk. 1 skal indeholde oplysning om bestemmelserne i §§ 59 og 60.

§ 58 Til Natur- og Miljøklagenævnet som sammensat efter § 5, stk. 1, nr. 2, i lov om Natur- og Miljøklagenævnet kan påklages:

1) Kommunalbestyrelsens afgørelser efter § 35, stk. 1, jf. dog § 5, stk. 4.

2) Kommunalbestyrelsens afgørelser efter § 47, stk. 1.

3) Kommunalbestyrelsens, regionsrådets og erhvervs- og vækstministerens afgørelser om tilladelser efter regler fastsat af erhvervs- og vækstministeren i henhold til § 11 g, stk. 3, jf. dog stk. 2.

4) Kommunalbestyrelsens afgørelser om andre forhold, der er omfattet af denne lov og regler udstedt i medfør af loven, for så vidt angår retlige spørgsmål, jf. dog stk. 2.

5) Erhvervs- og vækstministerens afgørelser om andre forhold i sager, hvor ministeren har overtaget kommunalbestyrelsens opgaver og beføjelser efter regler fastsat i henhold til § 11 i, stk. 1, for så vidt angår retlige spørgsmål, jf. dog stk. 2.

Stk. 2. Erhvervs- og vækstministeren kan fastsætte regler om, at klager over VVM-afgørelser, der er omfattet af stk. 1, nr. 4 og 5, i visse tilfælde skal behandles af Natur- og Miljøklagenævnet som sammensat efter § 5, stk. 1, nr. 1, i lov om Natur- og Miljøklagenævnet.

§ 15

I lov om planlægning, jf. lovbekendtgørelse nr. 1529 af 23. november 2015, som senest ændret ved § 25 i lov nr. 615 af 8. juni 2016, foretages følgende ændringer:

1. I § 35, *stk. 7* og i *stk. 9*, ændres »bestemmelserne i §§ 59 og 60« til: »kredsen af klageberettigede efter § 59 og om regler for indgivelse og behandling af klage«.

2. § 58 affattes således:

»§ 58. Til Planklagenævnet kan påklages:

4) Kommunalbestyrelsens afgørelser efter § 35, stk. 1, jf. dog § 5, stk. 4.

5) Kommunalbestyrelsens afgørelser efter § 47, stk. 1.

6) Kommunalbestyrelsens afgørelser om andre forhold, der er omfattet af denne lov og regler udstedt i medfør af loven, for så vidt angår retlige spørgsmål.

Stk. 2. Erhvervs- og vækstministeren kan fastsætte nærmere regler om klageadgangen, herunder om frister for indgivelse af klage, frister og proces for parternes afgivelse af bemærkninger, om nævnets sagsoplysning og -behandling, obligatorisk brug af digitale selvbetjeningsløsninger samt regler om, at klagerne skal betale et gebyr for at få behandlet en klage.«